

DECEMBER 2025 - JANUARI 2026

Informatieblad

In de drie Adventfiguren: de Profeet Isaias stijgen we op naar Johannes de Doper, de voorloper van Onze Heer, en stijgen we nog verder op naar Onze Lieve Vrouw, de Moedermaagd, het genadevolle Meesterstuk van God, de Medewerkster van onze Verlosser. Zij is daarom ook onze Voorspreekster bij Hem, onze Middelaressen.

In de Gulden Mis en op de vierde zondag van de Advent legt ons het Intróitus de betekenisvolle woorden van *Isaias*, 45, 8 in de mond: “Hemelen, dauw uit de hoge, en wolken, laat de gerechtigheid stromen; aarde, open uw schoot om de Verlosser voort te brengen”. Wie anders, zo leert ons de Kerk, is in deze profetie bedoeld dan Maria, die ons de Verwachte zal brengen! Maria, die openstond voor de goddelijke dauw en de Verlosser heeft voorgebracht! God wil nu eenmaal vanuit de mensheid medewerking in de Verlossing.

Volgt hier nog eens de mededeling van ons Moederhuis in Menzingen (CH) van 11 november jl. naar aanleiding van het eerder op 4 november verschenen schrijven van het Dicasterie voor de Geloofsleer: *Mater Populi fidelis*.

Deze tekst, die er blijkbaar op bedacht is “de unieke verlossende bemiddeling van Christus niet te verduisteren”, leert dat “het gebruik van de titel ‘Medeverlosseres’ om de medewerking van Maria te omschrijven altijd ongepast is” en dat “bijzondere voorzichtigheid geboden is bij het gebruik van de uitdrukking ‘Middelaressen’ voor Maria”.

Door de traditionele terminologie van de Kerk te karikaturiseren om zich er beter van te onderscheiden, en door uitgebreid in te gaan op de moederlijke rol van de Maagd, pretendeert deze “Nota” de rol te minimaliseren die God aan zijn Medewerkster heeft toevertrouwd in het werk van de Verlossing en het heil van de zielen: enerzijds wordt beweerd dat de allerheiligste Maagd Maria niet heeft bijgedragen aan het verkrijgen van de genade; anderzijds wordt haar universele en noodzakelijke rol in de uitdeling van genaden bijna tot op het punt van ontkenning vervaagd. Men erkent haar alleen nog maar een vage rol van moederlijke voorspraak toe.

Door zijn misleidende waarschuwingen “verduistert” het Dicasterie voor de Geloofsleer de unieke medewerking van Onze Lieve Vrouw aan het werk van de Verlossing. Het ontkroont de Maagd Maria en beledigt de goddelijke Wijsheid. Ten slotte schokt het alle christenen, die diep geraakt zijn door deze ernstige aantasting van de grootheid van hun Moeder, en verontrust zijn dat men haar zending ten aanzien van hun zielen wil beperken.

Op zondag 16 november hebben daarom de priesters van de Priesterbroederschap St. Pius X, alle bevriende priesters en de gelovigen voor deze belediging en dit schandaal eerherstel gebracht. Laten we hiertoe de Advent verder gelegenheid zijn, en ook om ons verder te verdiepen in de rol van de H. Maagd Maria. Genadevolle Advent!

Moge de Maagd, de Medeverlosseres, door haar krachtige bemiddeling de huidige duisternis verlichten en het geloof van haar kinderen doen herleven.

Pater Carlo de Beer

Vraaggesprek met de Algemeen-Overste van de Priesterbroederschap St. Pius X

Over de publicatie van *Mater Populi fidelis*

“Het ontkennen van de titel ‘Medeverlosseres’ komt neer op het onthronen van de allerheiligste Maagd. Dit raakt de katholieke ziel in haar diepste wezen.”

FSSPX.Actualités: *Mijnheer de Algemeen-Overste, op 4 november jongstleden is een document van het Dicasterie voor de Geloofsleer (hierna “DDF” genoemd) gepubliceerd onder de titel Mater Populi fidelis, waarin het gebruik van bepaalde titels die traditioneel aan de Heilige Maagd worden toegekend, wordt beperkt. Wat was uw eerste reactie hierop?*

Don Davide Pagliarani: Ik geef toe dat ik geschokt was. Hoewel Paus Leo XIV al had aangegeven dat hij de lijn van zijn voorganger wilde voortzetten, had ik niet verwacht dat een Romeins Dicasterie een document zou publiceren dat het gebruik van de betekenisvolle titels die de Kerk traditioneel aan de Maagd toekent, zou beperken. Mijn eerste reactie was om een Mis tot eerherstel op te dragen voor deze nieuwe aanval op de Traditie en, bovendien, op de allerheiligste Maagd Maria.

In feite wordt niet alleen het gebruik van de titels “Medeverlosseres” en “Middelares van alle genaden” in twijfel getrokken, het is de traditionele betekenis

van deze titels die wordt vertekend. Dat is nog veel ernstiger, want het ontkennen van deze waarheden komt neer op het ontronen van de allerheiligste Maagd, en dat raakt de katholieke ziel in haar diepste wezen. De allerheiligste Maagd vertegenwoordigt namelijk, samen met de H. Eucharistie, het kostbaarste geschenk dat Onze Heer ons heeft nagelaten.

Wat heeft u het meest geschokt?

Allereerst het feit dat het gebruik van de term “Medeverlosseres” als “altijd ongepast” wordt beschouwd, wat in de praktijk neerkomt op een verbod. De reden die hiervoor wordt gegeven, is de volgende: “Wanneer een uitdrukking talrijke en voortdurende uitleg vereist om te voorkomen dat zij afwijkt van de juiste betekenis, bewijst zij het geloof van het volk van God geen dienst en wordt zij hinderlijk”.¹

We hebben hier echter niet te maken met een exotische term die door een zieneres na een twijfelachtige verschijning is voorgesteld, maar wel degelijk met een uitdrukking die de Kerk al eeuwenlang gebruikt en waarvan de exacte betekenis duidelijk door theologen is vastgesteld. Bovendien hebben verschillende pausen deze uitdrukking gebruikt. Het is paradoxaal dat Johannes Paulus II zelf deze titel meerdere keren heeft gebruikt. In zijn leer definieert de H. Paus Pius X heel duidelijk de grondslag en de reikwijdte van de medeverlossing van Onze-Lieve-Vrouw, ook al gebruikt hij niet rechtstreeks deze term, maar die van “herstelster van de gevallen mensheid”.

Wat zegt hij precies?

In zijn Mariale Encycliek *Ad diem illum* (2 februari 1904) behandelt de H. Pius X rechtstreeks en heel duidelijk de medeverlossing en zelfs de universele bemiddeling van Maria. Laten we hem aan het woord:

“En toen het laatste uur voor Jezus was aangebroken, zag men de Maagd ‘bij het Kruis staan, ongetwijfeld gegrepen door de gruwel van het tafereel, maar toch gelukkig dat haar Zoon zich opofferde voor de redding van de mensheid, en bovendien zozeer deelhebbend aan Zijn pijn dat het haar, als dat mogelijk was geweest, oneindig veel liever was geweest om Zijn lijden op zich te nemen’.²

Het gevolg van deze gemeenschap van gevoelens en lijden tussen Maria en Jezus is dat Maria ‘het volkomen legitiem verdiende om de herstelster van de

¹ *Mater Populi fidelis*, n° 22.

² *Sint Bonaventura, I Sent., d. 48, ad Litt., dub. 4.*

gevallen mensheid te worden”³ en daarmee de uitdeelster van alle schatten die Jezus ons door Zijn dood en Zijn bloed heeft verworven. Men kan natuurlijk niet zeggen dat het uitdelen van deze schatten niet een eigen en bijzonder recht van Jezus Christus is, want zij zijn de exclusieve vrucht van Zijn dood, en Hijzelf is van nature de bemiddelaar tussen God en de mensen. Vanwege de reeds genoemde gemeenschap van pijn en angst tussen de Moeder en de Zoon, werd deze verheven Maagd echter aangewezen om ‘naast haar enige Zoon de zeer machtige bemiddelaarster en voorspreekster van de hele wereld te zijn’.⁴

De bron is dus Jezus Christus: ‘uit wiens volheid wij alles hebben ontvangen’⁵; ‘door wie het hele lichaam, verbonden en samengevoegd door de verbindingen van de communicatie, de groei van het lichaam ondergaat en zich opbouwt in liefde’.⁶ Maar Maria is, zoals de H. Bernardus terecht opmerkt, het ‘aquaduct’⁷; of, zo men wil, dat middelste deel dat het lichaam met het hoofd verbindt en de invloeden en werkingen van het hoofd op het lichaam overbrengt. We bedoe- len hiermee de hals. Ja, zegt de H. Bernardinus van Siena, ‘zij is de hals van ons Hoofd, waardoor deze alle geestelijke gaven aan Zijn Mystieke Lichaam doorgeeft’.⁸

Het is dus duidelijk dat wij de Moeder van God geenszins een genade voortbrengende kracht toeschrijven, een kracht die alleen aan God toebehoort. Niettemin, omdat Maria iedereen overtreft in heiligheid en eenheid met Jezus Christus, en omdat zij door Jezus Christus betrokken is bij het Verlossingswerk, verdient zij ons de congruo, zoals de theologen zeggen, wat Jezus Christus ons de condigno heeft verdiend, en is zij de hoogste dienaress van de genadeschenking. ‘Hij, Jezus, zit aan de rechterhand van de goddelijke Majesteit in de verhevenheid van de Hemelen.’⁹ Zij, Maria, staat aan de rechterhand van haar Zoon, ‘een zo zekere toevlucht en zo’n trouwe hulp tegen alle gevaren, dat men niets heeft te vrezen, nergens aan hoeft te wanhopen onder haar leiding, onder haar toezicht, onder haar patronage, onder haar bescherming’.^{10”11}

Dit citaat is weliswaar lang, maar het bevat de antwoorden op de conclusies die in de leerstellige nota van het DDF worden geformuleerd. Overigens moet worden opgemerkt dat deze encycliek van Pius X alleen in een voetnoot aan

3 Eadmeri, *De Excellentia Virg. Mariæ, c. IX.*

4 Pius IX, *Ineffabilis.*

5 Jh. 1, 16.

6 Ef. 4, 16.

7 *De Aquæductu, n° 4.*

8 *Quadrag. de Evangelio æterno, Serm. X, a. III, c. 3.*

9 Hebr. 1, 3.

10 Pius IX, *Ineffabilis.*

11 Pius X, *Ad diem illum.*

het einde van de tekst wordt vermeld, maar nooit wordt geciteerd. De reden hiervoor is duidelijk: ze is niet verenigbaar met de nieuwe theologische koers.

Maar wat is volgens u de echte reden waarom het DDF het concept van medeverlossing nu als “altijd ongepast” beschouwt?

De reden is in de eerste plaats oecumenisch. Men moet goed begrijpen dat het begrip medeverlossing, net als dat van universele bemiddeling, absoluut onverenigbaar is met de protestantse theologie en geest. Deze begrippen waren al tijdens het concilie terzijde geschoven, na een verhit debat, terwijl een deel van de concilievaders vroeg om de universele bemiddeling als geloofsdogma te verklaren.

Deze door oecumene geïnspireerde verzwijging heeft tot een rampzalige afname van het geloof geleid. Als men namelijk niet regelmatig herinnert aan de traditionele leer over de allerheiligste Maagd, raakt men die uiteindelijk kwijt. Met andere woorden, de opstellers van dit document zijn er echt van overtuigd dat het hier om termen gaat die gevaarlijk zijn voor het geloof. Dat is rampzalig.

De tekst herhaalt voortdurend dat de allerheiligste Maagd op geen enkele wijze afbreuk mag doen aan de uniciteit en centraliteit van de bemiddeling van Onze Heer en Zijn unieke rol als Verlosser. Deze bezorgdheid lijkt bijna pathologisch, een soort spirituele paranoia, die onverklaarbaar is voor een katholiek. Inderdaad, geen enkele gelovige die onderricht is in de waarheden van het geloof, die zijn toevlucht neemt tot de allerheiligste Maagd en zich door haar laat leiden, kan het risico lopen haar te veel te vereren ten koste van Onze Heer. De mariale devotie, verlicht door het geloof, heeft maar één doel: ons in staat stellen dieper door te dringen in het mysterie van Onze Heer en de Verlossing. Tot aan het concilie werd dit goed begrepen – en in praktijk gebracht. We hebben hier te maken met een vicieuze cirkel die grenst aan het absurde: we worden gewaarschuwd voor een vermeend misbruik om een doel te bereiken, terwijl dit middel ons juist voor dat doel is gegeven.

Denkt u dat oecumenische bezorgdheid de enige reden is voor deze stap van het Vaticaan?

Ik denk dat er nog een andere reden is. De uitdrukkingen die in het Romeinse document worden veroordeeld, houden rechtstreeks verband met het mysterie van de Verlossing en de genade die daaruit voortvloeit. Tragisch genoeg is het begrip Verlossing vandaag de dag niet meer hetzelfde. De begrippen “Zoenoffer voor onze zonden” en “verzoenend Offer voor de goddelijke gerechtigheid” worden namelijk steeds meer losgelaten. Men aanvaardt niet langer

het idee van een Offer dat aan God wordt gebracht om Zijn gerechtigheid te sussen. In de moderne opvatting hoeft Onze Heer niet werkelijk verdiensten te verwerven, noch genoegdoening te geven voor onze zonden, noch een Zoen-offer te brengen, want de barmhartigheid van God verandert niet tegenover de werkelijkheid van de zonde van de mens: zij is onvoorwaardelijk. God vergeeft altijd, uit louter vrijgevigheid.

Daarom is Onze Heer Verlosser in een geheel nieuwe zin: Zijn dood is niets anders dan de ultieme en hoogste openbaring van die barmhartige liefde van de Vader.¹² Het is dan ook niet verwonderlijk dat deze vervorming van de Verlossing onvermijdelijk leidt tot een fundamenteel onvermogen om te begrijpen hoe en waarom de Maagd door haar lijden hiermee verbonden zou kunnen zijn.

In dit verband bevat de tekst van het DDF een veelzeggende waarschuwing: “Titels en uitdrukkingen die verwijzen naar Maria en haar voorstellen als een soort ‘bliksemafleider’ voor de gerechtigheid van de Heer, alsof Maria een noodzakelijk alternatief is voor de ontoereikende barmhartigheid van God, moeten worden vermeden”.¹³

Laten we terugkomen op het begrip “medeverlossing”. Waarom vindt u dat zo belangrijk?

Het is in de eerste plaats de uitdrukking van een homogene ontwikkeling van het katholieke dogma en werd beschouwd als een gemeenschappelijke theologische conclusie, of zelfs, voor sommigen, als een waarheid die als geloofsdogma kon worden gedefinieerd. Het vindt zijn oorsprong in het Evangelie zelf en geeft de exacte reikwijdte weer van de associatie met het verlossingswerk die Onze Heer voor Zijn Moeder heeft gewild.

Het gaat hier niet om een parallelle verlossing, noch om iets dat aan het werk van Onze Heer zou worden toegevoegd, zoals een bepaalde karikatuur ons ten onrechte wil doen geloven. Het gaat gewoonweg om een volstrekt unieke opname in het werk van Christus, zonder enig equivalent, die Onze-Lieve-Vrouw haar eigen plaats toekent en daaruit de nodige consequenties trekt.

Welke gezaghebbende argumenten gebruikt de tekst van het DDF?

Deze theologische nota citeert het ongunstige advies van Kardinaal Josef Ratzinger, die vond dat het begrip medeverlossing onvoldoende verankerd was

¹² Hier gaat het om de nieuwe leer van het Paasmysterie, die in het bijzonder aan de basis ligt van de na-conciliaire liturgische hervorming.

¹³ *Mater Populi fidelis*, n° 37, b.

in de Heilige Schrift. We mogen echter niet vergeten dat Kardinaal Ratzinger zelf op het gebied van de Verlossing niet-traditionele theorieën aanhing.¹⁴

Maar de nota is vooral gebaseerd op het gezag van Paus Franciscus. Laten we zijn woorden, zoals ze in de tekst worden geciteerd, nog eens herhalen: “Maria ‘heeft nooit iets van haar Zoon voor zichzelf willen nemen. Ze heeft zich nooit als Medeverlosseres voorgesteld. Nee, een discipel’. Het verlossingswerk was volmaakt en behoeft geen toevoeging. Daarom ‘wilde de Maagd geen enkele titel van Jezus verkrijgen [...]. Ze heeft niet gevraagd om zelf een quasi-verlosseres of Medeverlosseres te zijn: nee. Er is maar één Verlosser en die titel kan niet worden gedeeld’. Christus ‘is de enige Verlosser: er zijn geen medeverlossers naast Christus’.”¹⁵

Deze woorden zijn bedroevend. Ze zijn een karikatuur van de ware redenen waarop de medeverlossing is gebaseerd. Laten we gewoon zeggen dat het er niet om gaat wat Onze-Lieve-Vrouw zou hebben gewild – dat zou belachelijk zijn. Het gaat erom te erkennen wat de goddelijke Wijsheid haar heeft gegeven en van haar heeft gevraagd te zijn: in het unieke werk van de Verlossing werd haar gegeven om voor ons een passende genoegdoening te bieden, terwijl Jezus Christus voor ons in strikte gerechtigheid genoegdoening bood; vanwege haar volmaakte liefde en haar unieke eenheid met God werd haar gegeven om voor ons te verdienen wat Onze Heer in strikte gerechtigheid heeft verdiend.

Is er een verband tussen medeverlossing en bemiddeling van alle genaden?

Het is duidelijk dat er een verband bestaat tussen deze twee begrippen: om die reden wordt ook de titel “Middelares van alle genaden” in twijfel getrokken, omdat het gebruik ervan nu als gevaarlijk wordt beschouwd en dus sterk wordt afgeraden, zoals we verderop in meer detail zullen zien.

Vanwege de associatie van Onze-Lieve-Vrouw met het werk van de Verlossing, en omdat zij voor ons ook, zij het op een andere titel, alles heeft verdiend wat Onze Heer voor ons heeft verdiend, is zij door Onze Heer zelf aangesteld als uitdeelster van alle aldus verdiende genaden. Dit blijkt uit onderzoek van de traditionele theologie en uit het leergezag van de H. Pius X, waarnaar we zojuist hebben verwezen.

Uiteraard ontkent deze leerstellige nota niet dat de heiligen en de allerheiligste Maagd verdienen kunnen verwerven. Maar impliciet stelt zij de universele

¹⁴ Met name in zijn werk *La foi chrétienne hier et aujourd'hui (Het christelijk geloof vroeger en nu)*, 1968 (heruitgegeven in 2000 met een voorwoord van de auteur).

¹⁵ *Mater Populi fidelis*, n° 21.

en noodzakelijke bemiddeling van Maria bij de uitdeling van genaden ter discussie¹⁶: “In de volmaakte onmiddellijkheid tussen de mens en God bij de mededeling van de genade kan zelfs Maria niet tussenbeide komen. Noch de vriendschap met Jezus Christus, noch de inwoning van de Drie-eenheid kan worden opgevat als iets dat tot ons komt door Maria of door de heiligen. In ieder geval kunnen wij zeggen dat Maria dit goed voor ons verlangt en het samen met ons vraagt.¹⁷ [...] Alleen God rechtvaardigt; alleen de Drie-eenheid. Alleen Hij verheft ons om de oneindige ongelijkheid te overwinnen die ons scheidt van het goddelijke leven, alleen Hij brengt Zijn trinitaire inwoning in ons tot stand, alleen Hij komt in ons binnen, transformeert ons en laat ons delen in Zijn goddelijke leven. Het is geen eer voor Maria om haar enige bemiddeling toe te schrijven in de voltooiing van dit uitsluitend goddelijke werk”.¹⁸

In werkelijkheid heeft de allerheiligste Maagd ons om de reeds genoemde redenen niet alleen enkele genaden verdiend, maar alle genaden; en zij heeft ons niet alleen de toepassing ervan verdiend, maar ook de verwerving ervan, aan de voet van het Kruis: want zij was verenigd met Christus de Verlosser in de daad zelf van de Verlossing hier op aarde, voordat zij voor ons in de Hemel bemiddelde.

¹⁶ De grote fout van de tekst is dat hij geen klassiek onderscheid maakt tussen *fysieke bemiddeling* en *morele bemiddeling*.

Met *fysieke bemiddeling* bedoelen we dat Maria genade overbrengt als een echt instrument – bijvoorbeeld een harp die, wanneer hij door de artiest wordt bespeeld, harmonieuze klanken voortbrengt. Gerenommeerde theologen (Lépicier, Hugon, Bernard) schrijven de Maagd een dergelijke invloed toe, ondergeschikt aan de mensheid van Christus, waarbij zij benadrukken dat Maria volgens de Traditie werkelijk in het Mystieke Lichaam is als de hals die, door het hoofd met de ledematen te verbinden, hen de levenskracht overbrengt.

Met de *uitsluitend morele bemiddeling* van Maria in de genade wordt bedoeld dat Maria, ten minste door haar voldoening, haar verdiensten uit het verleden en haar altijd actuele voorspraak, alle genaden die voortvloeien uit het Kruisoffer van haar Zoon aan de zielen doorgeeft. Deze stelling wordt door alle traditionele theologen aanvaard.

In beide gevallen is de bemiddeling van Maria vrijelijk door God gewild als universeel en noodzakelijk.

Door de *fysieke instrumentele bemiddeling* van Maria te ontkennen en haar klassieke onderscheid met de ten minste *morele bemiddeling* weg te laten, komt de tekst ten onrechte tot een algemene ontkenning van elke universele en noodzakelijke bemiddeling van Maria in de uitdeling van genade.

Met andere woorden: men kan discussiëren over de wijze van bemiddeling van de Maagd, maar niet over haar universaliteit of haar feitelijke noodzaak.

¹⁷ Ibid. n° 54.

¹⁸ Ibid. n° 55.

Waarom wordt er dan gewaarschuwd tegen het gebruik van de term “Middelares van alle genaden” en waarom wordt deze term beschouwd als ongeschikt om een juist begrip van de rol van de Maagd te verzekeren?

Op dit punt kunnen we antwoorden dat de auteurs van de tekst bevooroordeeld zijn: ze accepteren niet dat wat God heeft besloten – en wat de Traditie heeft uitgelegd – iets anders is dan het vooroordeel dat zijzelf hebben gevormd.

Het is juist om te zeggen dat Onze Heer de enige bemiddelaar is en dat er slechts één Verlossing is, namelijk de Zijne, die overvloedig is. Maar net zoals Onze Heer vrijelijk de middelen kiest om de Verlossing te volbrengen, met name door aan het Kruis te sterven, terwijl Hij ook een ander middel had kunnen kiezen, zo kiest Hij ook vrijelijk om Zijn Moeder bij Zijn werk te betrekken zoals Hij dat wil. Niemand, zelfs niet de prefect van het DDF, kan Onze Heer de macht ontnemen om te handelen volgens Zijn goddelijke Wijsheid en om Zijn Moeder tot Medeverlosseres en universele Middelares van genaden te maken. Onze Heer is zich ervan bewust dat Hij hierdoor niets aan Zijn waardigheid als Verlosser inboet. Maar het gevolg van deze keuze van Onze Heer is duidelijk: net zoals het noodzakelijk is om een beroep op Hem te doen om gered te worden, zo is het ook noodzakelijk om een beroep te doen op Zijn Moeder, zij het op een andere titel. Deze noodzaak niet erkennen, betekent de besluiten van Onze Heer, de Traditie van de Kerk en de middelen die aan christenen worden gegeven om hun heil te bereiken, verwerpen.

Dit vooroordeel, en zelfs deze halsstarrigheid, komt heel vaak terug in de tekst. Laten we ons beperken tot enkele passages: “Als we rekening houden met het feit dat de inwoning van de Drie-eenheid (de ongeschapen genade) en de deelname aan het goddelijke leven (de geschapen genade) onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, kunnen we niet denken dat dit mysterie afhankelijk is van een ‘doorgang’ door de handen van Maria”;¹⁹ “geen enkel mens, zelfs niet de apostelen of de allerheiligste Maagd, kan optreden als universele uitdeler van genade”;²⁰ “de titel [Middelares van alle genade] loopt het risico dat de goddelijke genade wordt gezien alsof Maria een uitdeelster is van goederen of spirituele energieën, los van onze persoonlijke relatie met Jezus Christus”.²¹

Hoe beoordeelt u vanuit pastoraal oogpunt de gevolgen van deze beslissingen van het DDF?

¹⁹ Ibid. n° 45.

²⁰ Ibid. n° 53.

²¹ Ibid. n° 68.

Ik denk dat ik kan zeggen dat de negatieve gevolgen talrijk en rampzalig zullen zijn.

Ten eerste mogen we niet vergeten dat Maria het perfecte voorbeeld is van het christelijke leven. Door de betrokkenheid van Onze-Lieve-Vrouw bij het Verlossingswerk te minimaliseren, minimaliseert de tekst ook de oproep aan elke ziel om via het kruis deel te nemen aan het Verlossingswerk, de verzoening en de persoonlijke heiliging. Dit komt precies overeen met een protestantse visie op het christelijke leven, waarin geen plaats meer is voor medewerking aan het werk van Christus dat ons heiligt en redt. Om deze reden heeft Luther het religieuze leven vernietigd en beschouwde hij elk goed werk, inclusief de H. Mis, als een belediging voor de grootsheid van het werk van Christus, dat volmaakt is en geen toevoegingen behoeft. Elke toevoeging zou neerkomen op een miskenning van Zijn volmaaktheid. Als katholieken belijden wij precies het tegenovergestelde: omdat het werk van Christus volmaakt is, kan het de medewerking van de schepselen omvatten zonder iets van Zijn eigen volmaaktheid te verliezen.

Ten tweede lijken deze beslissingen van het DDF mij rampzalig in de huidige context, vooral voor het geloof en het spirituele leven van de eenvoudigste en meest behoeftige zielen. Ik denk aan de sociale en morele periferieën, om een term te gebruiken die onder het vorige pontificaat in zwang was. Voor de meest verlaten mensen blijft vaak alleen de H. Maagd over als toevluchtsoord in de huidige woestijn. Ik heb met eigen ogen gezien hoe een eenvoudige en oprechte devotie tot de H. Maagd het heil kan verzekeren van zielen die niet eens de mogelijkheid hebben om regelmatig een priester te zien. Daarom lijkt mij een tekst van het DDF die tot doel heeft zielen te waarschuwen voor traditionele Mariale opvattingen, onbeschrijfelijk en pastoraal onverantwoord.

Ten slotte heeft de Kerk zelf vandaag meer dan ooit behoefte om de grootsheid van de H. Maagd te herontdekken: tegenover de druk van de wereld die de zielen steeds meer in afvalligheid en onreinheid stort, biedt deze grootsheid zich aan als het beste middel om deze druk te weerstaan en trouw te blijven.

Heeft u pastoraal advies voor de auteurs van de tekst?

Het idee om eraan te herinneren dat Onze Heer de enige Bemiddelaar tussen God en de mensen is, en dat er maar één ware Verlossing bestaat, namelijk die van Hem, is op zich prijzenswaardig en moet, zeker vandaag de dag, goed in gedachten worden gehouden.

Het probleem is dat dit niet aan katholieken moet worden herinnerd, met het schadelijke doel hen te waarschuwen voor inmenging of vermeende concurr-

rentie van de allerheiligste Maagd. Deze waarheid zou eerder moeten worden gepredikt en in herinnering gebracht aan joden, boeddhisten, moslims en allen die Onze Heer niet kennen, niet-christelijke gelovigen of atheïsten.

Op 28 oktober jl. werd in het Vaticaan de zestigste verjaardag gevierd van de afkondiging van Nostra Aetate, het conciliaire document dat aan de basis ligt van de dialoog met niet-christelijke religies. Dat is op zijn zachtst gezegd paradoxaal, aangezien deze dialoog – die de afgelopen zestig jaar heeft geleid tot de meest beklagenswaardige interreligieuze bijeenkomsten – een duidelijke en expliciete ontkenning is van het feit dat Onze Heer de enige Middelaar tussen God en de mensen is, en van het feit dat de Katholieke Kerk is opgericht om deze waarheid aan de wereld te verkondigen.

Is er volgens u nog een ander traditioneel Mariaal begrip dat meer bekendheid verdient?

In het Officie van de H. Maagd definieert de liturgie haar als “degene die alle ketterijen heeft verpletterd”. Ik denk dat dit begrip meer aandacht verdient in theologisch onderzoek. Het is zeer interessant om op te merken hoe de Kerk Onze-Lieve-Vrouw beschouwt als hoedster van de katholieke waarheid. Dit houdt rechtstreeks verband met haar rol als Moeder. Zij zou Onze Heer niet in ieder van ons kunnen voortbrengen zonder ons de waarheid en de liefde voor de waarheid mee te geven, want Onze Heer is de Waarheid zelf, vleesgeworden, geopenbaard aan de mensen. Door het geloof, en in de zuiverheid van het geloof, worden de zielen herboren en krijgen ze de mogelijkheid om te groeien naar het beeld van Onze Heer.

Ik geloof dat we dit noodzakelijke verband tussen de zuiverheid van het geloof en de authenticiteit van het christelijke leven onvoldoende begrijpen. Onze-Lieve-Vrouw, die alle dwalingen vernietigt, is de sleutel om deze waarheid te begrijpen.

Om dit interview af te sluiten, welk gebed ter ere van Onze-Lieve-Vrouw zou u kiezen?

Ik zou zonder aarzelen het volgende gebed kiezen, dat ook in de liturgie staat:

“Dignare me laudare te, Virgo sacrata. Da mihi virtutem contra hostes tuos. Sta mij toe u te loven, H. Maagd. Geef mij kracht tegen uw vijanden.”

Interview afgenomen in Menzingen, op 9 november 2025, op de feestdag van de Wijding van de Basiliek van de Allerheiligste Verlosser

Beknopte Summaleer van de H. Thomas

Door Pater Cattellion o.p.

Tweede deel. De zedenleer

II. Over de driften

De driften zijn uitingen en bewegingen in het zinnelijk deel van de mens. Zij oefenen een grote invloed uit op zijn daden.

1. Over de verschillende driften

Er zijn twee soortverschillen in de driften: de *begeerlijke* en de *grammoedige*. De begeerlijke zijn geordend tot het *zinnelijk goed*. De grammoedige staan tegenover de moeilijkheid, die met het goede verbonden is, naarmate het goed moeilijk te verkrijgen of het kwaad moeilijk af te weren is. Zij zijn geordend tot de begeerlijke. Er zijn *zes begeerlijke driften*: liefde (*amor*), haat, verlangen, afkeer (*fuga*), genot of voldoening en droefheid; *vijf grammoedige*: hoop, wanhoop, vrees, stoutheid en gramschap. De grammoedige worden genoemd naar de gramschap, die er de voornaamste van is.

2. Over het goed en het kwaad van de driften

Voor zover ze enkel in het zinnelijk deel beschouwd worden, zijn

ze noch goed noch kwaad; doch wel voor zover ze staan onder het bestuur en de leiding van de wil. Ze maken de wilsdaad beter of slechter, want niet de ziel alleen, maar de ziel en het lichaam maken de mens; en zo winnen de zedelijke daden, als ze naar ziel en lichaam goed zijn; maar worden ook slechter, als het anders is.

3. Over de orde van de driften tot elkaar

De grammoedige hebben hun begin en hun einde in de begeerlijke, en bijgevolg zijn deze de eerste. Onder de begeerlijke gaat de *liefde* vóór het *verlangen*, en het *verlangen* vóór het

genot. Bij de grammoedige hebben we eerst de *hoop*, dan de *wanhoop*, de *vrees*, de *stoutheid* en eindelijk de *gramschap*. De bijzonderste driften zijn de vreugde en de droefheid onder de begeerlijke; de hoop en de vrees onder de grammoedige. We zijn immers in vreugde of in droefheid, in hoop of in vrees: al de andere zijn tot deze geordend, daar deze in betrekking staan met het doel van de driften.

De *liefde* is hier de zinnelijke liefde, die volgt op de zinnelijke kennis. Ze is ook te vinden bij de dieren. Ze is daarom een drift of een neiging van de zinnelijke natuur naar het goed, dat haar eigen is. De liefde wordt verwekt door het zinnelijk goed (*complacentia amantis ad amatum*). Het goede behaagt haar, en daaruit volgt het *verlangen* om het te bezitten; en op het bezit volgt het *genot*. De liefde voor onszelf is een begeerlijke liefde, waardoor we iets willen voor onszelf alleen; vriendschapsliefde, als we het goed willen voor een ander. Gelijkheid ontsteekt liefde en steunt op het wijsgerig beginsel: '*potentia et actus*'. Ze zoekt dan ook vereniging met de beminde, in werkelijkheid of in wens; doet dromen, daar ze de gedachten altijd op die andere of dit andere zet; maakt ijverzuchtig, waardoor ze met *afkeer* alles uit de weg ruimt, dat haar van het beminde kan afhouden. De liefde verheft of verkleint, naarmate haar voorwerp verheven of laag is. De liefde eindelijk is de drijfveer van al onze daden.

De *haat* heeft als voorwerp het kwaad, voor zover het strijdig is met het goed, dat men betracht. Ook de haat volgt dus uit de liefde. De liefde is dan ook sterker dan de haat, alhoewel de haat soms gevoeliger is en meer ontsteekt.

Het *verlangen* staat in verhouding met het afwezige goed, het *genot* met het aanwezige. Voor ons zijn de lichamelijke voldoeningen heviger dan de geestelijke, daar deze laatste ons meestal onbekend zijn, maar deze zijn feitelijk de volmaaktste en de zoetste. Onder de lichamelijke zijn vooral de tastvoldoeningen, als lichamen, de grootste, en bestaan in eten, drinken en voortplanten. De lichamelijke voldoeningen kunnen het gebruik van de rede belemmeren, als ze te hevig zijn, voor zover ze de inbeelding en de andere innerlijke zintuigen verlammen.

Als het goed niet wordt bereikt, ontstaat er *droefheid*, die dus staat tegenover het *genot*. De inwendige droefheid is heviger dan de uitwendige: ze belet de studie, bezwaart de mens, verlamt alle werking en schaadt het meest het lichaam; daar ze de bloedsomloop stremt. Verstrooiing verzacht ze, tranen, verzuchtingen en klachten ontlasten, ook slaap en bad verlichten ze, met de bloedbeweging te helpen en te vergemakkelijken.

De *hoop*, evenals het verlangen, heeft als voorwerp een afwezig goed, maar verschilt hierin, dat de verwerving ervan met moeilijkheid gepaard gaat: hetgeen de karaktertrek is van de

grammoedige driften. Vooral de jongelingen zijn hoopvol, a) omdat ze meer leven in de toekomst dan in het verleden: ze hebben immers nog geen verleden; b) omdat ze volbloedig en vol vuur zijn en geen moeilijkheden ontzien; c) omdat ze alles mogelijk achten, daar ze nog geen tegenstand noch ontgoocheling hebben ondervonden. En hierin staan ook de dronkaards met hen gelijk, daar de drank hen bedwelmt. De hoop is een machtige hefboom voor de werkzaamheid. De hoop doet leven, zegt men; waar geen hoop meer is, is ook geen streven meer: het is de *wanhoop*.

De *vrees* schrikt af van een moeilijk te ontwijken kwaad, dat *dreigend opkomt*. Over nog ver gewaande onheilen bestaat geen vrees, het kwaad moet nabij zijn. Ze veronderstelt nog altijd een zekere hoop van te kunnen ontsnappen. Vooral het onverwachte en het schielijk opkomend kwaad veroorzaken vrees.

De *stoutheid* daarentegen valt het kwaad aan om het te verdrijven. Ze steunt vooral op de hoop van de overwinning, anders zou ze niet aanvalen. Al wat dus de hoop versterkt en de vrees tegengaat, vermeerdert de stoutheid, zoals lichaamssterkte, de gewoonte van gevaren te trotseren, de macht van het geld, en het groot aantal vrienden. Wat het hart warm

maakt, helpt de stoutheid; zo zijn de mensen met een klein hart stouter dan de andere, zegt de H. Thomas, daar het bloed gemakkelijker een klein hart verwarmt dan een groot hart. Daar de stoutheid echter een drift is en bijgevolg niet redeneert, is de stoute geweldiger in de aanval dan in het volhouden, daar het kwaad soms groter is dan hij had voorzien, en dan komt het soms op een loopje. Dat zal echter nooit het geval zijn bij de sterke, want sterkte is in het redelijk deel, dat voorziet en op voorhand maatregelen neemt.

Eindelijk hebben we de *gramschap*, de prinses van de grammoedige driften, en die daarom ook een soort algemene drift wordt genoemd, daar er veel andere driften bij betrokken zijn: zoals droefheid, verlangen, hoop, enz.

Ze heeft als doel en voorwerp de bestraffing (*vindicta*), en staat ook op tegen de persoon, wiens bestraffing zij bedoelt. Als ze haar doel heeft bereikt, is ze tevreden en valt stil. Ze verschilt hierin van de haat, die maar voortgaat met het kwaad te willen. Als ze te geweldig is, kan ze soms ook de rede belemmeren; vooral bij sommige mensen, die, om hun lichaamsgestel, zeer prikkelbaar zijn en snel ontvlammen, maar ook spoedig vergeten.

Eerste tijdelijke geloften

Zuster Maria Fides

Op 21 november jl. heeft Zuster Maria Fides in het St. Jozefklooster van de Zusters Dominicanessen in Avrillé (Frankrijk) haar eerste tijdelijke geloften gedaan van armoede, kuisheid en gehoorzaamheid. Deze geloften gelden voor drie jaar en gedurende deze drie jaar is ons District verzekerd van de gebeden van Zuster Maria Fides en ook van de andere Zusters Dominicanessen in het klooster. Bidden wij ook voor hen! Zo God het wil, dan volgen over drie jaar de tweede tijdelijke geloften en over zes jaar de eeuwige geloften, beide op 21 november.

De foto's tonen (van boven naar beneden) het klooster van de Zusters Dominicanessen, de 'stralende' Consecratie tijdens de H. Mis, en het moment waarop Zuster Maria Fides de geloften deed aan de Moeder-Overste (en aan de opvolgers van de Moeder-Overste). Daaropvolgend is de witte sluier van Zuster Maria Fides vervangen door een zwarte sluier ten teken van het feit dat ze nu een geprofeste zuster is.

Op de tegenoverliggende bladzijde vindt u de preek van Pater de Sivry zoals deze door Pater De Bruyn in het Nederlands is vertaald en tijdens de H. Mis is uitgesproken.

Deo gratias! God zij dank!

Preek van Pater de Sivry (vertaald door Pater De Bruyn)

Vanmorgen zijn we **getuige van de aanloop naar een bruiloft**. De eerste professie van de heilige geloften is namelijk de eerste stap naar de definitieve verbintenis waardoor u de bruid van Onze-Lieve-Heer Jezus Christus zult worden en waardoor u zich aansluit bij de processie / stoet van maagden uit de Apocalyps.

Niemand kan de bruid van Christus zijn zonder de **voorwaarden van de bruidegom** hier op aarde te aanvaarden. In elke verbintenis is er immers een gemeenschap van leven en volmaaktheid. U zult dus gelijk worden aan uw echtgenoot, Onze Heer Jezus Christus, door het afleggen van de drie geloften: armoede, kuisheid en gehoorzaamheid.

Zo volgt u uw echtgenoot op de weg naar volmaaktheid, volledig toegewijd aan de lofprijzing van God, onthecht van de schepselen door de gelofte van armoede, van alle wettige vreugde door die van kuisheid en van uw eigen wil door die van gehoorzaamheid.

Deze geloften zijn **het perfecte verlengstuk van de beloften van uw H. Doopsel**, waarmee u Satan en de wereld hebt afgezworen en waarmee u bent opgenomen in Jezus Christus. Voortaan bent u gehuld in deze sluier, teken van eenheid en vereniging met Onze-Heer-Jezus-Christus, een exclusieve / uitsluitende eenheid, een heilige en weldra eeuwigdurende vereniging met Onze Heer Jezus Christus.

Nu moet u **elke dag werken aan het vervolmaken van deze verbintenis** van liefde. Nu u gaat intreden in een staat van volmaaktheid, zijn uw regels

en constituties van de orde van de contemplatieve dominicanessen, voortaan de weg die u moet bewandelen om deze mystieke verbintenis te bereiken.

"Ga hoog en snel!" is het motto van elke bruid van Christus. De heilige Franciscus van Sales roept op tot volharding op de weg naar volmaaktheid. Hij leert dat we in het school van devotie altijd novice zijn en nooit geprofesste. Met andere woorden, we gaan pas met pensioen in het graf en rusten pas uit in de hemel.

Wat is dit contemplatieve leven groot en inspirerend. Het is de voortzetting van het verborgen leven van Nazareth, een leven dat gescheiden is van de wereld en al dat van de hemel is.

Een leven dat voor de wereld als waanzin overkomt. Het is inderdaad de **waanzin van het kruis** die de ziel gelukzaligheid schenkt, dat wil zeggen vreugde, de vrucht van de goddelijke liefde, de vrucht van het bezit van God en de vereniging met de Bruidegom.

Uw familie omringt u, uw dierbare ouders verenigen zich met uw dankzegging en uw toewijding. Deze scheiding is een offer voor de familie. Zoals bij elk offer zijn er verborgen schatten van genade, die wij u in overvloed en vruchtbaarheid toewensen.

Het district Benelux bidt voor u. Het is voor ons een grote vreugde en fierheid om te zien dat een van haar gelovigen geroepen is tot de waardigheid van bruid van Christus.

Al onze gebeden gaan met u mee. Moge **Onze-Lieve-Vrouw** u naar haar hart vormen en u elke dag sterken in uw roeping.

Eucharistische Kruistocht

De Kruisvaarder

Bid - Communiceer - Offer je op - Wees apostel!

Het verzameladres van de Schatkisten is:
St. Clemenspriorij, Heuvel 23, 5674 RR Nuenen-Gerwen, Nederland

De Kruisvaarder bidt, communiceert en offert zich op voor de intentie, die Pater Davide Pagliarani, Algemeen-Overste van de Priesterbroederschap St. Pius X, iedere maand opgeeft.

December:

Voor kinderen zonder katholieke school!

Januari:

Voor de missionarissen van de Priesterbroederschap!

Pater Damiaan - Goede Herder van de Bannelingen

Beste Kruisvaarders,

Een rode vlek onder het ijs

Een gezonde boerenjongen: Jozef heet hij. Zevende van de acht De Veusters uit Tremelo in Vlaams-Brabant. Geboren op 3 januari 1840. Als kind al een echte waaghals. “Paardje rijden” op de nok van het dak. Vanop het dak op voorbij rijdende karren springen. Wat één keer goed mis gaat: onder het karrenwiel geraakt en blijvend doof aan één oor. In de zomer in de rivier de Demer zwemmen. In de winter dezelfde rivier op, maar op schaatsen. Zo in de winter van 1851-1852. Met vrienden helemaal tot de aartsbisschoppelijke stad Mechelen en verder de Dijle op geschaatst. Tot in Battel. Een mooi landschap: sierlijke kale bomen langs de oever, tegen een helder blauwe vrieslucht. In de middag, vóór het donker zal worden: terug. Maar: er heeft een iets te war-

me zon op het ijs geschenen. Gevaar voor wak ijs! Dat vinden die jongens nu net een spannende uitdaging! Dan: “Kraak! Ie!! Blub.” Een jongen met de bijnaam “Baaske” is er dóór gebroken en drijft stroomafwaarts! *Onder* het ijs! Is er nog hoop? Iets verder terug is er een ander gat. Snelle jongens als Jozef schaatsen er heel snel heen. Jozef deelt de lakens uit: “Jullie houden vanaf de oever mijn benen vast!” Wat de twee kameraden doen. Dan strekt Jozef zich op zijn buik liggend ver uit,

tot aan de opening. Hij ziet een rode vlek richting open gat drijven. “Baaske!” “Mensenvisser” Jozef loert op zijn kans ... Van zodra Baaske onder het gat gaat doorspoelen, duikt Jozef er met zijn arme achteraan. Beef? En of! Bij Baaske kuif! Jozef trekt de “verfriste” kerel naar omhoog. Dan tegen de twee anderen: “Trekken!” De twee jongens “hengelen” de twee anderen naar de oever. Ze trekken bibberende Baaske kleren uit. Dan gaan ze hem met droge doeken droog en warm schuren. Tot de kleine weer op temperatuur is. Gered!

Indrukwekkende oudste zus

Al in de zomer van 1846 gebeurt er iets wat de De-Veuster-kinderen zeer onder de indruk brengt. Hun oudste zus, Eugénie, nu Zuster Alexis in een klooster in het Noord-Brabantse Uden, mag een bezoek aan huis brengen. Mama maakt er een feest van en ook de pastoor is aanwezig. Grote zus lacht vriendelijk en vertederd naar de kleintjes. Daaronder Jozefje. Zuster Alexis mag vertellen over haar leven. Ze wandelt heen en weer door de woonkamer, vol geestdrift. Ze vertelt over haar geluk als godgewijde ziel.

En over de schoonheid van andere mensen naar Jezus en zo naar hun redding te mogen helpen brengen. De kinderen zijn trots op hun blijde oudste zus! Sprakeloos en vol bewondering luisteren ze naar haar verhaal. Op het einde van de middag moet Zuster Alexis weer naar huis. Haar koets wacht al. De broertjes en zusjes gaan mee. Haar uitzwaaien. Zuster Alexis draait zich nog één keer om naar hun en zegt: “Kindjes! Wees niet bezorgd: jullie beurt kómt nog!”

Kabouters op missie

De De-Veuster-kinderen zijn kort daarna op weg naar school. Onderweg krijgt de negenjarige August het lumineus idee van “missie” te spe-

len. Elfjarige zus Pauline vindt het geweldig! Binnen de kortste keren is de hele schoolgaande troep uit Tremelo ervan overtuigd! Ze buigen af van de weg naar school en lopen richting “Minnaarsbos”. Onderweg komen ze nog langs de rivier de Dijle. Eén van de enthousiaste toekomstige missionarissen krijgt een origineel idee: “Als we echte missionarissen zijn, moeten we versterving doen!” En hij gooit zijn boterhammetjes voor het middageten in een boog de Dijle in. De anderen willen even dapper zijn, en plons! De helden zijn begonnen met hun missie-leven! Elfjarige Pauline vindt ter plaatse een gebed uit in een mengsel van de Franse woorden die ze al kent gemengd met een ter plaatse uitgevonden nieuw Nederlands dialect. Auguste sluit de ogen, verdiept in meditatie. Jozefje speelt zijn schoolmeester na en parkeert andere kandidaat-missionarissen in de hoek. Als straf. Dan maakt hij uit papier een hoed met ezelsoren en drukt hun die op. In de middag krijgen alle spijbelaars gruwelijke honger, maar offeren het dap per op voor de redding van vele heiden-zieltjes. Nu beginnen ze zich echter minder missionaris te voelen en meer kind. Graag zouden ze naar huis gaan. Maar: het is te vroeg. Naar de school durven ze ook niet, want daar wacht hun een pak slaag. Dus dapper verder “verstervingen doen” in het bos. Wanneer de andere kinderen gewoon naar huis komen, worden de moeders van wie de kinderen *niet* verschijnen ongerust. Alle moeders lopen richting de weg naar school en roepen de namen van hun kinderen. De moeders van de thuisgekomen kinderen beginnen

te merken dat hun spruiten méér weten! “Waar hangen ze uit??” Maar die kinderen verraden hun vrienden niet! Waarop ze een pak slaag krijgen! Een knecht komt op het idee: “Het Minnaarsbos!” De vrouwen lachen hem uit. Maar hij gaat kijken. En ja: hij brengt de voortvluchtigen terug! Het wordt de avond van de stokslagen. De jonge “missionarissen” hebben hun eerste martelaarschap achter de rug! En bepaald onder hen worden er alleen maar vastberadener door ...

Vlaamse cowboy

Terwijl broers en zussen mogen gaan studeren (in het Frans, trouwens), moet puber-Jozef thuis blijven. Vier van de zeven kinderen hebben hun leven aan God toegewijd. Papa en mama vinden het welletjes. Vijftienjarige Jozef moet paarden mennen voor zijn gehuwde broer Léonce. Thuis hoedt dezelfde jongeman ... stieren! Jawel! Hij moet ze naar koeien brengen zodat die kalfjes kunnen krijgen en melk

Kerk van 's Gravenbrakel

geven. Van al dat dieren temmen, wordt Jozef een stoere boerenkerel! Alleen: hij wil niet “dom” blijven. Jozef wil ook Frans leren zodat hij kan studeren. Zijn priester-broer August steunt hem. Tot de ouders eindelijk zwichten ...

*Jong Vlaming in Wallonië.
Zullen ze hem temmen?*

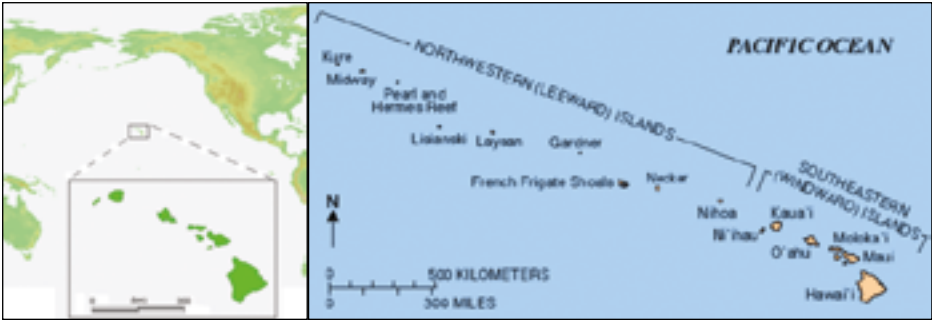
Opdat hij goed Frans zou leren, sturen ouders De Veuster Jozef naar een middelbare school in Henegouwen, Wallonië. In september 1858 komt Jozef aan bij de *École Commerciale* in 's Gravenbrakel (Braine-le-Comte). Hij schrikt: “Wat een lelijk gebouw ...” In het begin begrijpt Jozef niets van dat Frans in de klas. Zijn Waalse klasgenoten vinden het grappig en lachen hem uit als “Vlaams boertje”. Als antwoord krijgen ze Jozefs vuist op hun b.....s! In de volgende dagen zijn nog een paar Waaltjes zo dom de jonge Vlaming bij taalfouten uit te lachen. Wel: die krijgen zijn liniaal op hun vingers te voelen! Ineens zijn

de klasgenoten van hun spotziekte genezen! Tijdens de middagwandelingen vraagt Jozef hen hoe bepaalde dingen die ze zien, in het Frans heten. Hij schrijft het woord dan op en laat de schrijfwijze controleren. Hij leert snel!

“Laat mij! Anders ...”

In oktober van Jozefs tweede schooljaar in Wallonië krijgen de leerlingen een retraite van de Paters Redemptoristen. Die mannen houden volkssmissie, ja donderpreken in de parochiekerk. Eén van de predikende paters hamert op *Psalm 94 (95)*, 7-8: “*Vandaag, wanneer gij Zijn stem hoort: verhard uw harten niet!*” Wat betekent: “wanneer je een goede ingeving krijgt, beseffend dat die bijna zeker van de goede God, van de H. Geest komt, vlucht dan niet, maar doe wat God van jou wilt!” Na de volkssmissie schrijft Jozef naar huis: “Ik hoop dat het nu mijnen toer [mijn beurt] zal zijn, beminde ouders. Zoude het voor mij onmogelijk zijn te volgen uwen zoon Pamphile [kloosternaam van

oudere broer August]?” Na Nieuwjaar wordt Jozef drastischer: “Ik ga intreden in de orde van mijn broer. Houd mij alsjeblieft niet tegen. Indien u het mij zou verbieden, dan ... zal ik gehoorzamen. Maar dan gehoorzamen we de goede God niet. En kan ik daarvoor gaan branden in de hel!” Tegen zoveel geweld kunnen papa en mama niet aan. Met tranen in de ogen brengt Papa Frans De Veuster negentienjarige zoon Jozef naar het klooster van de Paters van de H. Harten (bijgenaamd: picpussen) in Leuven. In de hoop dat zoonlief snel zal bijdraaien en terugkeren. Fout! De jongeman is overtuigd!

Klaarstomen voor de vuurproef

Als jonge broeder krijgt Jozef een nieuwe naam: Damiaan. Hij wordt tussen 1859 en 1861 verder opgeleid in Parijs. Daar heeft hij weer te maken met pesterijen van Franse medestudenten. Gaat hij ze bekeren met “doorslaande” argumenten. Deze keer niet: hij beheerst zich! Ook kiest hij bij nachtelijke aanbiddingen voor de moeilijkste tijd: tussen twee en drie uur 's nachts. Zijn oversten zijn onder de indruk: “Il a l'esprit de cha-

rité ...” “Die jongen heeft de geest van ware naastenliefde ...”. Een andere priester-leraar: “Die gast is met geweld de Hemel aan het bestormen om zo snel mogelijk heilig te worden! Als hij daarbij maar zijn benen niet breekt ...”. Voor de laatste jaren studie wordt Broeder Damiaan teruggestuurd naar Leuven. Intussen komt een noodoproep binnen uit de missie van de picpussen in de verst afgelegen eilandengroep ter wereld in het midden van de grootste oceaan: uit Hawaii. “Stuur ons snel kandidaten! We wijden ze hier wel!” Broeder Damiaan gaat afscheid nemen in Tremelo. Nog een laatste bedevaart naar Scherpenheuvel. In november 1863 scheept de jonge kerel in ...

Wijding in het paradijs

Een lange scheepvaart. Onder de zuidpunt van Zuid-Amerika: Kaap Hoorn. De gevaarlijkste zeestraat ter wereld. Wilde stormen. Zeeziek. Dan rust. Aankomst op het feest van Sint Jozef: 19 maart 1864. 5 maand onderweg geweest! Aankomst in de haven van Honolulu, hoofdstad van het toenmalige koninkrijk Hawaïi. Een tropisch paradijs. Er leven allang niet alleen meer Hawaïianen. Japanse vrouwen in kimono's. Portugese vrouwen met rieten hoed in de vorm van een vlinder. Chinese koelies. Blanke Amerikaanse, Britse en Duitse bazen. Missionarissen uit Frankrijk, Duitsland, Nederland en België. Bisschop Maigret ontvangt zijn nieuwe rekruten met vreugde en geeft hun een rondleiding door

de stad. Damiaan is vooral onder de indruk van de wijk met arme katholieke Hawaïianen. Hij schrijft naar huis: "Het derde deel van de archipel is reeds katholiek. Zij kennen geen menselijk opzicht. De meesten dragen hun Rozenkrans rond de hals. Voor kleedsel: daar maken ze niet veel kas van. [Ze schamen zich niet arm, maar netjes te verschijnen]. Mannen: een broek met hemd. Vrouwen: een lang kleed zonder gordel". Dan komt de 21^e mei 1864: priesterwijding. In de "Cathedral of Our Lady of Peace" in Honolulu. De nieuwe Pater Damiaan heeft tranen omdat zijn familie er niet kan zijn. Maar wordt getroost door zovele blijde Hawaïianen. Het valt Pater Damiaan op dat de gelovigen heel goed opletten en eerlijk reageren. Blij wanneer ze weten dat ze het goed hebben gedaan. Hoofd op de borst en ogen neergeslagen, wanneer ze weten dat ze nog iets goed te maken hebben.

Vurige zieltjesjager

Pater Damiaan krijgt zijn eerste benoeming: het District Puna op grootst eiland wat ook Hawaïi heet. Daarna het uitgestrekte district Kohala-Hamakua op hetzelfde eiland. Eerst

ontgoocheling: een charismatisch protestants predikant (Coan) weet ervoor te zorgen dat alle Hawaiianen die voor een protestants Amerikaanse baas werken, overgaan naar zijn geloof. Zelfs Portugese (van oorsprong katholieke) mensen zijn mee overgegaan. Dan maakt Pater Damiaan er een sport van: de protestantse dominees vóór zijn! Als goede ruiter die hij is, waagt Pater Damiaan letterlijk halsbrekend ritten te paard over de bergen. Dan ook naar een hoog plateau wat alleen goede klimmers kunnen bereiken. En dat allemaal met een rugzak met daarin een altaarsteen, kelk en gewaden. Aan klippen hangend boven rotsen in de oceaan! In al protestantse dorpen wordt aan Pater Damiaan soms

nachtkwartier geweigerd. Tot één van de protestantse groeperingen dom gaat doen. In Kohala City geeft het stichtend protestants kerkgenootschap uit Boston ineens geen giften meer. Ze moeten ter plaatse maar zelf rondkomen. Nu komt de plaatselijke predikant op het idee van iedereen maandelijks tol te gaan heffen. Het volk keert zich van die “tollenaar” af vraagt nu zelf aan Pater Damiaan van bij hun langs te komen. Hij kan niet zo lang blijven, maar laat catechismusboekjes achter. Hij laat de goede lezers de anderen dagelijks daaruit een stukje aan de anderen voorlezen. Wie bij zijn terugkomst katholieke christen wil zijn, doopt Pater Damiaan. Hij heeft van Bisschop Maigret geleerd niet onnodig moeilijk te doen tegenover de bevolking en haar gewoonten. Serveren ze je uit gastvrijheid rauwe babykrab? Gewoon beleefd doorslikken! Maar Pater Damiaan krijgt ook eens een vleeschotel. Heerlijk! Alleen: weinig. De missionaris vraagt over nog méér is. De gastheer wil hem plezier doen en loopt naar de keuken. Hij komt na een tijdje terug met vlees: een gekookte hondenkop! P. Damiaan overwint zijn kokhalzen en eet het ding beleefd op. De mensen mogen hem!

“Onrein! Onrein!”

Intussen worden de Hawaii-Eilanden getroffen door allerlei ziektes, waar de plaatselijke bevolking geen weerstand tegen heeft. De bevolking loopt door oversterfte terug van 300.000 naar 70.000! De verschrikkelijkste ziekte heet daar de “Chinese ziekte”. Eigenlijk is het melaatsheid, lepra.

Daarbij worden mensen eerst ongevoelig in de extremiteiten. Dat betekent: alle lichaamsdelen die uitsteken: armen, benen, neus, oren. Dan beginnen die ledematen langzaam af te sterven. En ze gaan er afschrikwekkend lelijk uitzien! Dan vallen die ledematen er gewoon af. Kreupel! En tenslotte sterven de zieken. De regering heeft begrepen dat er dringend iets moet gebeuren. De stand van de wetenschap is zo, dat artsen het sterke vermoeden krijgen dat de ziekte door besmetting wordt overgedragen. Dat zal later blijken te kloppen. Alleen: hoe? De artsen denken: door onkuis gedrag met anderen. Daar slaan ze de bal mis! Het gaat door het

bloed. Voornamelijk van wonde van de ene mens naar een wonde van een andere. Maar zolang wetenschappers dat niet weten, krijgen de vreselijk zieken er nog een slechte naam bij: alsof ze zwaar onkuis waren! De Gezondheidsraad van de regering ziet zich in 1865 genoodzaakt alle zieken van de gezonden af te zonderen. Eerst in een ziekenhuis. Daarna naar de noordkant van een eiland in het midden van de archipel: Molokai. En wel aan het stuk wat door een steile berg afgesloten wordt van de rest van het eiland, door de Pali. Een natuurlijke gevangensmuur! En zo ontstaat Kalaupapa: de kolonie van de bannelingen, van de uitgestotenen!

Op een paradijselijk eiland: de hel!

Rudolph Meyer, een Duitser die boven op de Pali woont, moet voor het burgerlijk bestuur in Kalaupapa zorgen. Maar hij heeft het hele eiland te besturen en heeft een ranch. Wie zorgt voor orde? Hij geeft die opdracht aan een uitgetreden picpuspater! Alleen: die loopt met een geweer rond! Waarom? Omdat wanorde heerst. De regering laat wel voor boten met voedsel zorgen. Alleen: daar wordt om gevochten! Het recht van de sterkste! En er zijn geen medicijnen of artsen. Dan zijn er mannen die alcohol gaan stoken. “Waarom werken voor het levensonderhoud, als we toch niet lang meer hebben te leven?” Ze gaan zich liever bezuipen. Of érgér: meisjes en vrouwen meelokken of roven om er onkuis mee te zijn. De dood van het lichaam is erg genoeg. Bijna alle mensen sterven zonder de troost van

sacramenten, vaak ook zonder menselijke troost. Een hel op aarde!

Wie offert zich op?

Op het grote eiland Hawaii gaat het Pater Damiaan voor de wind. De Hemel zegent zijn apostolaat zozeer, dat hij overal kerken en kapellen laat bouwen. En zélf bouwt, met eigen “gouden” handen! Mooie witte kerkjes! En een school. En een orkest. Pater Damiaan is zelf muzikaal. En hij houdt er de goede stemming in. Ook liturgisch. Op Kerstmis is zijn kerkje feestelijkst met kaarsjes verlicht. Een hemel op aarde! Dan komt mei 1873. Bisschop Maigret roept zijn priesters samen: “Hebben jullie gehoord van *topside*? De noordkant van Molokai?” Dan vertelt hij over de leprozenkolonie en hoe het eraan toe gaat. Dat niet alleen de lichamen, maar waarschijnlijk ook de meeste zielen daar verloren gaan. De bisschop: “Ik stel voor dat vrijwilligers onder jullie elkaar maandelijks afwisselen om daar voor die verlaten zielen te gaan zorgen. Alleen: dan voorzichtig zijn! Niet aan de gemeenschappelijke pijp trekken? Wie wil naar Kalaupapa?” Een aantal missionarissen heft de hand omhoog: “Ik!” Ze weten dat ze hun leven riskeren. Onder hen: Pater Damiaan De Veuster. Hij gaat als eerste!

Herder onder bannelingen

10 mei 1873. Pater Damiaan landt op de topside van Molokai. Er zijn daar op dat moment 816 leprozen. Ze leven in chaos. Pater Damiaan is niet bang onmiddellijk leiding te nemen: “Mensen! We gaan niet bij de pakken blijven zitten! We gaan uit dit stuk eiland het best mogelijke maken! Wie helpt mij?” Onmiddellijk brengt de goede herder orde in de verwilderde gemeenschap! Eerst wordt een kerk gebouwd. Dan worden wegen aangelegd. Pater Damiaan wordt naast priester tegelijk: ingenieur, dorps-hoofd, timmerman, ziekenverzorger, begrafenisondernemer. Hij maakt zelf doodskisten en delft zelf graven. Hij sticht een begrafenisverzekering. Alle nieuwkomers moeten verplicht lid worden! Waar Pater Damiaan wilde uitgelatenheid, woeste feesten, alcoholmisbruik aantreft, ... trapt hij persoonlijk de stokerij in elkaar en zet de luilakken aan het werk! Zijn komst is een keerpunt: wetten worden nageleefd, er komen degelijke huizen, twee melaatsendorpen, een school. Ook de hygiënische en materiële levensomstandigheden verbeteren duidelijk. Pater Damiaan sticht de Parochie Sint

Filomena. Ook weer met orkest en school en al. De parochie wordt het centrum van een bloeiende christelijke gemeenschap! Wanneer Mgr. Maigret na een jaar denkt Pater Damiaan te vervangen, zegt die: “Niet nodig! De Hemel zegent ons hier rijkelijk! De mensen hier zijn mij tot kinderen geworden! De helft is intussen katholiek. Van hen sterft niemand meer zonder de sacramenten en de nodige troost!”

Ster-herder

De plotselinge verandering in de leprozenkolonie komt ook de regering ter ore. Koning David Kalakaua is zó blij, dat hij Pater Damiaan de titel verleent: “Knight Commander of the Royal Order of Kalakaua”. Prinses Lydia Liliuokalani bezoekt de nederzetting om deze titel te overhandigen. Ze wordt zeer geraakt door wat ze ziet. Ze maakt het bekend aan de buitenwereld! Hierdoor worden Pater Damiaan en zijn werk bekend in de Verenigde Staten en Europa. Zelfs protestanten in de VS en Groot-Brittannië brengen grote sommen geld bijeen. Maar ... het geld verdwijnt in één of andere missiekas! De Kerk van Engeland zendt voedsel, medicijnen en kledij.

Dit is ook deels te danken aan de vele smeekbrieven die Damiaan zelf schrijft en waarvan er één in de Britse pers wordt afgedrukt. Hierdoor wordt de eerste ontwikkelingshulp op poten gezet. Verwoed is P. Damiaan op zoek naar zusters: voor meisjes: catechismus, school, ziekenverzorging van dames. Pas laat krijgt hij ze. Hij krijgt ook nog een extra pater uit Den Haag en een Amerikaanse broeder.

*Gekruisigde en ten hemel
varende herder*

November 1884. Pater Damiaan is nu 44 jaar oud. Iemand is voor hem een voetbad klaar aan het maken. Pater Damiaan zet zijn voeten in het badje. Alleen: het is het kokende water! Het koude is er nog niet bijgevoegd. Maar het vreemde is: Pater Damiaan geeft geen kik! De mevrouw die hem het water bracht, is de eerste die het beseft: “Deze priester heeft het nu zélf zitten! Gevoelloos! Dus: melaats!” En dat klopt: Pater Damiaan is besmet met lepra! En vermits men denkt dat die ziekte door onkuisheid wordt overgedragen, zijn kerkvijanden er snel bij om de beschuldigende vinger op te heffen: “Die paap heeft

een affaire met een vrouw! Ontucht!” Nu wordt Pater Damiaan onderworpen aan vernederende onderzoeken. Méér nog: aan zijn medebroeders heeft hij meer zorgen dan hulp! De goede herder zelf laat zich echter niet van zijn stuk brengen. Hij werkt onvermoeibaar door voor het heil van de hem toevertrouwde zieltjes! Tot 1 april 1889. De dappere priester staat vól melaatse uitslag. Verschrikkelijk om zien. Maar: ook zijn kracht is op. Hij wordt naar zijn kamer gedragen. Doodstrijd! Damiaan begint ineens een gesprek met twee verschillende personen die hij aan het uiterste van zijn bed ziet. Die niet door de levende mensen worden gezien! Vermoedelijk zijn het engelen of heiligen. 15 april 1889, 8.00 uur in de ochtend. Pater

Damiaan geeft zijn geest in de handen van de hemelse Vader! Hij sterft. 49 jaar is hij geworden. Hij wordt begraven onder de pandanusboom die hem tijdens de eerste weken op het eiland tot onderkomen had gediend. Op 4 juni 1995 wordt Pater Damiaan De Veuster door Paus Johannes Paulus II zalig verklaard tijdens een Openluchtmissie voor de Basiliek van Koekelberg, na erkende wonderen op zijn voorspraak. Na de plechtigheid wordt de rechterhand van Pater Damiaan als relikwie overgebracht naar Molokai en daar op 22 juli 1995 begraven in Kalawao. Pater Damiaan is een held van een missionaris, geliefd door de mensen die hij een waardig bestaan, een weg tot heiliging, een weg naar de Hemel heeft gebaad!

Missionarissen? Ook nu nog!

Eerste Evangelie, laatste versen. Vóór Hij van deze aarde zal opstijgen, geeft Jezus een laatste uitdrukkelijk bevel aan Zijn leerlingen: *Mattheüs 28, 18-20*: “*Mij is alle macht gegeven in de Hemel en op aarde. Ga dus en maak alle volkeren tot Mijn leerlingen en doopt hen in de Naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest en leer hun te onderhouden alles wat Ik u heb bevolen! Zie, Ik ben met u alle dagen tot aan de voleinding van de wereld!*” Vanaf dat ogenblik zijn de apostelen uitgezwermd om de mensen het Evangelie, de Blijde Boodschap van Jezus, die hun heiliging, redding en de Hemel brengt, gaan verkondigen. En Jezus werkte door hun heen, soms met wonderen. De apostelen zijn zich ervan bewust dat ze bij de waarheid moeten blijven en geen verandering van het oorspronkelijke, het katholieke geloof, mogen toelaten. *Galaten 1, 8*: “*Al zouden wijzelf of een engel uit de Hemel een ander evangelie verkondigen dan wij u hebben verkondigd: hij zij vervloekt!*” Om zoveel mogelijk zielen te redden, zijn door alle tijden christenen, vooral priesters en zusters uitgezwermd om navolgers van de apostelen te zijn in het redden van zielen. Dat is voor een groot deel ineens gestort, nadat men mensen, priesters, zusters ... is gaan wijsmaken dat missie niet meer nodig zou zijn. Nog onlangs, in 2024, zei iemand die de Kerk naar Jezus' missiebevel moest leiden ongeveer het omgekeerde: “*Elke godsdienst is een manier om bij God te komen*”. Jezus en

de apostelen zeggen wat anders. En dat geldt tot nú! De priesters, broeders en zusters van onze congregatie, de Priesterbroederschap St. Pius X, zijn eigenlijk bijna allemaal missionarissen geworden, want levend in een tijd en omgeving van meest on- of andersgelovigen. Ook in de landen waar christenen allang aan het missioneren waren, zijn wij actief. In vele landen van Afrika, zoals in Gabon, Nigeria, Kenia, Zimbabwe ... In Azië: India, Singapore, Filipijnen, Japan, Zuid-Korea, Maleisië ... Oceanië: Vanuatu, Nieuw-Caledonië, Fidji ... Voor deze missionarissen zullen we in de maand januari speciaal bidden en offeren. Dat ze dappere, goede herders mogen zijn zoals Pater Damaan! En dat zeer, zeer veel zielen zich door hun als werktuig van de eigenlijke Goede Herder, Jezus, zullen redden! En in december zullen we evenzeer bidden en offeren voor kinderen die geen goede katholieke school hebben. Dat ze ondanks die moeilijkheid Onze Lieve Heer, het ware geloof zullen liefhebben, ze dapper hun mannetje zullen staan en ook de Hemel mogen bereiken!

Pater Koenraad Huysegems

Katinka

Het verhaal over Katinka, die met haar broertje van het Oosten naar het Westen trok en het Jezusbeeldje uit het kribje meenam.

Katinka's vader was gestorven. Misschien was hij ook wel weggehaald, zoals met veel mannen was gebeurd. En zeker met mannen die zo openlijk en onverschrokken God boven alles stelden. Die wisten, dat zij alleen van God afhingen, zij, hun gezin en iedereen. En omdat zij dat zo wisten, konden ze God niet verloochen, ook al wilde de hele Staat dit. Zij konden het niet. Zij konden alleen maar des te vaster hun levensweg gaan. Vader was een van die mannen geweest, wist Katinka. En dus zou hij waarschijnlijk wel zijn weggehaald en niet bij hun gestorven. Maar Katinka was te klein geweest om zich nog maar iets te herinneren. En Broertje was nog kleiner dan Katinka. Hij wist er dus helemaal niets van.

Moeder sprak heel weinig over vader. Maar de enkele maal dat Katinka iets over hem vroeg, antwoordde zij op zo'n zachte, rustige manier, dat ze wel veel van hem moest hebben gehouden. En nog zo van hem hield. Alsof hij temidden van hun leefde. Toen werd moeder ziek. En toen bespeurde Katinka iets van angst bij haar. Om de onzekere toestand van de kinderen. Zolang moeder er was, leefde vaders kracht voort in moeders houding, was moeder vastberaden, zeker van de zo onzekere toekomst in dit land, wist ze haar kinderen geborgen en geleid, omdat zij

geborgen was in haar Godsvertrouwen en geleid door de herinnering aan vader. Maar nu? Twee kleine kinderen in een onmetelijk, geteisterd land. Twee kleine kinderen zonder have en goed.

“Katinka,” riep moeder, “als ik niet ziek was geworden, waren we naar het Westen getrokken, de grens over, naar Tante Lise. Hier is haar adres met een brief voor haar. Jullie moeten maar naar haar toe gaan als ik niet beter word. Blijf bij elkaar, Broertje is nog zo klein. En probeer weg te komen van hier, Katinka. Ga naar het Westen”.

Enkele dagen later was moeder dood. Buren bemoeiden zich ermee. Zorgden zo goed en zo kwaad als het kon voor alles. Ze namen Katinka en Broertje in huis voor enkele dagen.

“Wat moeten jullie nu beginnen, arme schapen” zei de buurvrouw.

“We gaan naar het Westen,” zei Katinka. “Moeder heeft het me gezegd”.

“Naar het Westen? Alleen? Ach, arm kind, hoe wil je dat klaar spelen. Vluchten uit dit land? De grens over? De grens is zo scherp bewaakt, Katinka. Ze laten geen twee kleine kinderen door. Jullie zouden worden teruggestuurd, als je al zo ver kwam.”

“Moeder zei het,” zei Katinka. En op een dag trok ze weg met Broertje.

Ze hadden het weinige wat ze hadden in een rode zakdoek geknoopt, ze zetten de kragen van hun jasjes omhoog, ze gaven elkaar een hand en ze vertrokken. – Waar het Westen was, wist Katinka wel. Dat wist iedereen. Overal fluisterde men met verlangen over het Westen. Men keek in die richting alsof van daar alle goeds moest komen. Alsof daar de vrijheid lag. En wat welvaart misschien. In elk geval die vrijheid, dat een mens zijn leven kon leven naar Gods Wil. En veel meer is er eigenlijk niet nodig.

Eerst gingen Katinka en Broertje te voet. Ze liepen het dorp uit, de grote weg af, de rivier langs. Steeds langs de oever. De rivier stroomde immers naar het Westen. Ze konden op een boerenwagen meerijden. Ze mochten eten in een boerderij en slapen in een huisje, dat verlaten in het veld stond. En wanneer Katinka zei: “We gaan naar het Westen”, schudden de mensen zorgvol hun hoofd en lieten de kinderen binnen en gaven ze een extra hap eten.

“Kijk eens wat ik heb meegenomen,” zei Katinka de eerste avond tegen Broertje. En ze haalde uit haar mantelzak het Jezusbeeldje uit het kribje. “De andere beelden waren zo groot. En Onze Lieve Heer moet toch mee. Zeker als we zover gaan en niet meer terug komen. Weet jij steeds waar het Westen is?”

“Nee,” zei Broertje. “Morgen misschien al niet meer.”

“We zullen het de mensen vragen. Ze wijzen het ons wel. En als we netjes en beleefd zijn. ... En Onze Lieve Heer zal ons niet in de steek laten. We hebben Hem toch ook niet achtergelaten.” De volgende dag trokken ze weer verder. Lopend, meerijdend, half spelend dikwijls. Zo trokken ze dagen achtereen.

De streek was helemaal veranderd. De rivier konden ze niet meer volgen. Die week af van de weg. Ze moesten dikwijls vragen. Soms waren ze erg moe of kregen het koud. Dan probeerden ze weer onderdak te vinden. In de dorpen lukte dat wel. Buiten was het moeilijker waar de boerderijen en houtvesterswoningen ver van elkaar verwijderd lagen. Katinka begreep al, dat ze tegen de avond in een dorp moesten zijn. En dat ze de grote weg moesten volgen, waar verkeer was. Of de spoorbaan. Eens reden ze mee in een olietank. Prachtig was dat. Ze mochten voorin zitten en ze joegen mijlen en mijlen door het land. Wanneer de chauffeurs stopten om te eten gaven ze de kinderen ook wat. Ze sliepen op hun zitplaats. Ze mochten dag en nacht zo mee. Toen wezen de chauffeurs hun het Westen en één gaf Katinka een briefje bij de brief aan Tan-

te Lise voor als ze nog eens een olietankwagen tegenkwamen.

En op een dag bereikten ze de grens. Broertje liep op een blote voet, want een schoen had hij kapot gelopen en uit Katinka's jas was een mouw gescheurd. Ze wisten niet hoelang ze al weg waren. Het zou al wel heel lang zijn. Maar nu waren ze dan toch in het Westen. Zoals moeder had gezegd. Nu waren ze aan de grens. Er heerste bedrijvigheid in het dorpje. Op het marktplein liepen soldaten heen en weer. Voor het raadhuis stonden schildwachten. Een at soep uit een pannetje. Katinka bekeek hem.

“Vraag je hem hoe je de grens over moet?” vroeg Broertje.

“Aan hem? Misschien wel,” zei Katinka. Ze keek eens rond naar de andere mannen. Nee, deze schildwacht leek haar het aardigst. Ze ging naar hem toe.

“Wil je ook een hap?” vroeg hij. Katinka en Broertje knikten.

“Ik wilde weten hoe ik de grens over moet,” zei Katinka. “We moesten van moeder naar het Westen. Naar Tante Lise. Ze zei het voor ze stierf. Als ze was blijven leven waren we met haar gegaan. Nu moesten we alleen.”

“Waar komen jullie vandaan?” vroeg de schildwacht.

Katinka noemde de naam van hun dorp.

“Lieve help,” riep hij uit. “Van zover? Zijn jullie met zijn tweeën van zover hierheen gekomen? Je hebt een veldtocht afgelegd.”

“We moesten naar het Westen,” zei Katinka weer.

“Wat het Westen?” bulderde een langs komende soldaat.

“Niets het Westen,” zei de schildwacht. “We spelen een spelletje.” En tegen Katinka: “De mensen mogen de grens niet over. Niemand mag naar het Westen. Je mag helemaal niet spreken over het Westen”.

“Ik heb het overal gedaan,” zei Katinka verbaasd.

“Dat begrijp ik. Maar het mag niet. En hier ben je onder soldaten en soldaten moeten toezien op wat mag en niet mag.”

“Dus u kunt ons niet over de grens helpen?”

“Ik mag het niet,” zei de schildwacht. “Maar wacht even. Ik help jullie wel. Blijf hier staan.”

Hij ging naar binnen. Hij riep een soldaat om de kinderen soep te brengen. Hij ging naar boven en liet zich aandienen bij zijn overste. Hij kon na een tijdje binnenkomen en deed een verhaal over Katinka en haar broertje, dat niet helemaal juist was. Hij verzweg enkele dingen. Maar de kinderen moesten de grens over, en met zijn verhaal zou dat misschien lukken. De overste zweeg.

“Het is makkelijker ze weg te sturen,” zei de schildwacht. “Dan zijn we ze kwijt. Anders blijven ze hier in de omtrek en bezorgen last met hun gebedel. Het zijn maar twee kleine kinderen. Gevaar kunnen ze voor ons in het Westen immers niet opleveren.” De overste stond op van achter zijn bureau. Hij keek uit het raam op het drukke marktplein.

“Je hebt natuurlijk medelijden met ze,” zei hij. “Dat is het voornaamste.”

“Ook wel,” zei de schildwacht. “Het jongetje loopt op een blote voet. En dan zo’n afstand te hebben afgelegd.”

“Inderdaad, het zijn legermarsen,” lachte de overste.

“Flink zijn ze.”

“Tja,” zei de overste en streek eens langs zijn kin. “De grens over. Het is niet mis.” Toen zei hij: “Laat ze maar boven komen”.

Hij liet de kinderen lang buiten wachten. Hij dacht na en keek nog steeds uit het raam. Twee kleine kinderen, die naar het Westen waren getrokken. Het hele land door van Oost naar West. Hoelang hadden ze er over gedaan? Hoe hadden ze het gedaan? Waar hadden ze de moeder vandaan gehaald?

“Moeder heeft het gezegd,” antwoordde Katinka, toen ze beide binnen stonden. De overste herhaalde haar woorden. Wat een wonderlijke moeder moesten deze kinderen hebben gehad. Dat ze rustig op haar woorden iets ondernamen en volbrachten.

“Hoe kon je moeder jullie zoiets opdragen? Weet je, dat jullie ongeveer de afstand van een veldtocht achter de rug hebben? Dat ik in de oorlog met mijn soldaten – allen grote, flinke kerels – dit heb gedaan? En jullie zijn maar twee kleine kindertjes. Er had jullie van alles kunnen gebeuren.”

“Dan had moeder het niet gezegd,” zei Katinka heel beslist en toen zei ze luid

en klinkklaar: “Moeder vertrouwde op God”.

Katinka! Het was alsof alles van schrik ophield te ademen. Alsof de balkenzoldering vergat zich gestrekt te houden. Alsof de wanden niet meer overeind zouden blijven. Alsof het marktplein een tel doodstil was. Alsof de mensen dat ogenblik roerloos stonden. Zo viel de Naam van God door jou op deze plaats, waar Hij was verbannen en niet werd genoemd. De overste floot zachtjes. Zat de zaak zo? De kinderen waren dus gewone vluchtelingen. De schildwacht had hem een verhaaltje opgedist over hun. Die schildwacht, die diep in zijn hart nooit zijn Eerste H. Communie kon vergeten; en de beeltenis van Maria in haar donkerblauwe mantel met flonkerende sterren; het Jezuskind met de gouden band om Zijn hoofdje. De overste hield van de schildwacht. De schildwacht had hem het leven gered door hem uit de vuurlinie te slepen en had hem zijn hele veldfles water ingegoten, zodat de schildwacht daarna zelf haast van de dorst was omgekomen. En omdat de overste van de schildwacht hield, lette hij niet op zijn zwak voor godsdienst. En daarom ging hij voor zijn bureau zitten en schreef op een vel papier met veel wapens er op, dat men Katinka en Broertje over de grens moest geleiden. De schildwacht moest het doen en hun fouilleren voor ze over konden. En de schildwacht bracht ze buiten het dorp.

Uit: De Engelbewaarder, Tilburg, januari 1951

“Verder niets aan te geven?” vroeg de schildwacht haar.

Katinka dacht na. “Ja,” zei ze. En ze haalde het Jezusbeeldje uit haar mantelzak. Een Jezusbeeldje met een gouden band om het hoofd. De grensbeambten keken naar het papier van de machtige overste. En daarom zwegen ze. Ze keken naar de schildwacht. Deze nam het Jezusbeeldje op.

“Waarom heb je dat meegenomen?” vroeg hij.

“Het was het kleinste beeldje,” zei Broertje. “Katinka kon het makkelijk in haar zak steken.”

Katinka keek de schildwacht aan en zei: “Ik kon Hem toch niet achterlaten. Ik heb Broertje toch ook meegenomen”.

Voor Katinka en Broertje is het slaghek omhooggegaan. Ze zijn bij Tante Lise aangekomen met de brief van moeder en het machtige papier van de overste. Tante Lise begrijpt nog steeds niet hoe die twee kinderen het hebben klaarge-speeld bij haar te komen.

Maar de schildwacht liep hoofdschuddend terug naar zijn post voor het raadhuis en herhaalde: “Ik kon Jezus toch niet achterlaten. Ik heb Broertje toch ook meegenomen. Ja,” zei hij hardop, “zo kom je zelfs naar het Westen”.

Juffrouw Elly

Puntje

Luister eens, de Puntjes voor december en januari zijn:

dec.: Het Adventsplannetje volgen!

jan.: Gehoorzaam zijn!

Beste Kruisvaarders,

Wij kijken met grote fierheid naar onze mooie E.K.-vlag. Hoe heerlijk wappert ze soms in de wind. Al wat ons dierbaar is vinden we op onze E.K.-vlag terug! De H. Hostie, de vier leuzen van onze strijdkreet en de mooie blauwe achtergrond. Deze blauwe achtergrond heeft een diepe betekenis, evenals het blauw in onze das. Het blauw staat symbool voor onze liefde en afhankelijkheid aan de Moeder Gods. Elke katholiek houdt heel veel van Maria, want ze is onze hemelse Moeder, gegeven door Jezus toen Hij stierf aan het Kruis. Vanuit de Hemel zorgt Maria voor ons en behoedt ons voor vele gevaren.

Elke ridder deed er in de middeleeuwen alles aan om de eer van zijn koningin te verdedigen. Niemand onder hen zou het hebben toegelaten dat ook maar iemand iets tegen de koningin zou ondernemen of zeggen wat haar kwaad zou doen of droevig maken. Hetzelfde gevoelens wij voor O.L. Vrouw, Koningin van de Eucharistische Kruistocht! Wij vereren onze hemelse Moeder Maria in de E.K. vooral onder de titel van **'Maria, Middelaress van alle genaden'**. Deze titel van Maria was onze stichter,

de zalige Priester Poppe, zeer dierbaar. Zo dierbaar zelfs dat Maria onder deze titel wordt aangeroepen op zijn doodsprentje.

Beste Kruisvaarders, jullie hebben zeker reeds gehoord dat het Vaticaan begin november heeft gezegd dat het deze titel niet zo graag gebruikt ziet. Althans dit is voor het eerst, daar Rome eeuwenlang deze titel wel graag gebruikte. Nu beweert men in Rome dat wij deze titel 'Maria Middelaress van alle genaden' verkeerd zouden kunnen verstaan. Dat is toch vreemd, ... ze zouden toch

moeten weten dat wij als Kruisvaarders onze catechismus kennen!

Onze Heiland heeft aan het H. Kruis alle genaden tot verlossing en heil van onze zielen verdiend, maar Hij laat Maria ze uitdelen. Zij is de Schatbewaarster en deelt Jezus' genaderijkdom uit aan ons arme zondaars. Vele heiligen vergelijken Maria met een **waterkanaal** dat water van de bron (Jezus) naar het doel (onze ziel) brengt, of met de **hals** die tussen het Hoofd (Jezus) en het Mystieke Lichaam van Christus (wij) staat. Daarom maande Priester Poppe de Kruisvaarders zichzelf onder de mantel van Maria te plaatsen en met vertrouwen haar voorspraak in te roepen bij Jezus.

Priester Poppe licht dat toe in een brief aan ene Urbaan Bauwens: "Wanneer komt de tijd dat wij zullen erkennen dat alle barmhartigheid en alle heiligheid in Maria is neergedaald en vanuit Maria op onze zielen straalt? Wanneer zullen wij begrijpen dat al onze deugden en gaven en vruchten zoete afstralingen zijn van de goddelijke Zon van Jezus, die zetelt en glanst, nu en altijd, in Maria en uit Maria? Wanneer geraken we binnen in Maria, om alles in Maria te worden, alles in Maria te krijgen, alles in Maria te beleggen en uit te werken? [...] Maria is de Troon waarin de eeuwig vloeiende genadebron van de Drie-eenheid woont en heeft loop genomen; [...] De Moeder van Christus, de Moeder van de Kerk is de Moeder van de genade, *Mater divinae gratiae*, de Middelaars Maria. Ah! Mochten wij verstaan dat de godsvrucht tot Maria geen godsvrucht op haar eigen is, maar

alleen de ware godsvrucht tot Jezus, de ware godsvrucht tot de allerheiligste Drie-eenheid in haar uitverkoren Tempel! Want Maria is niets in noch uit haarzelf; haar wezen en haar rol is het de zetel en de werkplaats te zijn van de Godheid. Er is zoveel onbegrip, als zou aandacht op Maria aftrekken van aandacht op Jezus. Wonder hoe in de kerkelijke geschiedenis altijd **twee kampen** waren: deze die als motto voerden "*De Maria ne quid nimis*" [niet teveel over Maria] en andere die met de H. Bernardus menen "*De Maria numquam satis*" [nooit genoeg over Maria]. Altijd zijn het de eersten geweest die in een kerkelijke uitspraak ongelijk kregen".

Ja, beste Kruisvaarders, blijven wij de leer van de Kerk van altijd trouw, blijven we de geest van de E.K. van Priester Poppe trouw, blijven we fier op de blauwe kleur op onze vlag en in onze das! Bidden we vaak het gebed van Priester Poppe tot Maria Middelaars:

Lieve Moeder van God, edelmoedige Medeverlosseres van de mensen, algemene Middelaars van de genade: wat

zijt gij groot, wat zijt gij machtig, wat zijt gij goed! Hoeveel ben ik u niet verschuldigd! Gij zijt de Moeder van mijn Jezus. Gij denkt voortdurend aan mij. Gij bemint mij elk ogenblik. Uw liefde geeft mij honderdmaal per dag een goede gedachte, een goede begeerte, de kracht tot een versterving, tot een schietgebed, of tot een ander goed werk. Gij verkrijgt voor mij duizend dadelijke genaden, om mij te helpen God te dienen, heilig te worden en naar de Hemel te gaan.

Ik dank u, lieve Moeder van Jezus; ik dank u, edelmoedige Medeverlosseres; ik dank u, milde Genademiddelaressen. Door u is Jezus tot ons gekomen. Door u wil ik tot Jezus gaan.

Wat is het Puntje van december? Dat is het Adventsplannetje volgen!

Met dit Adventsplannetje zullen we de daden vervullen waartoe de H. Johannes de Doper het joodse volk opriep tot voorbereiding van Jezus' komst: "Doe boete! Bekeer u! Verricht goede werken!" In navolging van Johannes' boodschap roept de H. Kerk ons, als leden van de Eucharistische Kruisocht, eveneens op tot gebed (dit doen we op zondag door het 'Magnificat' te bidden), tot boete (niet snoepen, direct opstaan, kamer opruimen) en tot aalmoezen geven (meehelpen bij de afwas, tafeldekken, met elkaar delen enz.)

Hangen we het Adventsplannetje boven ons bed, zodat we er elke dag onmiddellijk aan herinnerd worden. Zo zal onze ziel goed voorbereid en rijkelijk versierd zijn tegen de komst van Jezus. Indien jullie het dagelijkse, voorge-

stelde werkje hebben verricht, mogen jullie in de Adventstijd het Puntje van december aankruisen op de Schatkist!

Bovendien kunnen jullie opnieuw tijdens deze Advent de **kribbe van Jezus voorbereiden door die van stro te voorzien**. We kennen reeds het concept: telkens we een offer brengen, kan je een strohalm in de kribbe leggen, op de plek waar je naar de H. Mis gaat op zondag of gewoon thuis.

We kunnen ook weer **met stickers onze stal 'knutselen'** (de stickervellen liggen in de Nederlandse mislocaties). Dat is altijd heel leuk! Door een aantal offertjes te volbrengen, verdien je stickers van het stickervel en die kan je op je stal kleven. Het makkelijkst is indien je met je ouders met potlood op de achterkant van de stal bij de getekende figuren het aantal offertjes laat schrijven dat je moet volbrengen om dat betreffende figuurtje te verkrijgen, of misschien laten je ouders je voor een bepaald figuurtje een bepaald werkje verrichten. Dat kan ook!

De Advent is een heel mooie en heilige tijd. Ze doet onze ziel goed.

In de **maand januari**, wanneer het Jezuskindje reeds onder ons is, zullen

we de deugd van de **gehoorzaamheid** als Puntje hebben. De gehoorzaamheid is de grondhouding van elk katholiek kind!

Ik wens jullie een genaderijke Adventstijd toe!

Pater Matthias De Clercq, EK-Kruisridder

Schatkisten

Hoe vol waren de Schatkisten van oktober 2025?

Aantal Schatkisten:	17
Dagelijkse Toewijding	433
H. Mis	74
H. Communie	63
Geestelijke Communie	207
Offers	634
Tientjes	1.607
Bezoek aan het Allerheiligste	50
Meditatie	177
Goed Voorbeeld	555
Puntje	441

De Heilige Handelingen - Mijn taak

De offerande-handeling

Secreta-gebeden

Het *Orate Fratres* zei ons dat wij behoorden te bidden. In dit laatste gedeelte van de Offerande-Handeling vernemen wij hoe wij dit moeten doen, of beter gezegd, hoe de priester dit doet. Het is immers niet aan te raden hetzelfde gebed als de priester te bidden, vóórdat we een eigen missaal kunnen gebruiken en met dit laatste kunnen we beter wachten, totdat we de verschillende gedeelten van de H. Mis goed kennen. Later zullen wij dan een “echt” missaal des te gemakkelijker kunnen gebruiken.

De gebeden die de priester nu zachtjes aan het bidden is, heten de SECRETAGEBEDEN. Zij veranderen iedere dag en hun aantal is gelijk aan het aantal Collecte-gebeden. Het woordje “*secretata*” betekent “*geheim*”. We mogen echter Secreta-gebeden hier niet vertalen door “*geheime*” gebeden, alsof zij iets geheim zouden houden of niet door ons gekend mochten worden. We kunnen ze immers in elk missaal vinden. Ongetwijfeld zullen we het verlangen in ons voelen opkomen om ze te gaan lezen, wanneer we eenmaal hebben ontdekt hoe mooi ze zijn. Gedurende bijna duizend jaren vormden zij de enige Offerande-gebeden en zodoende ligt geheel de christelijke

devotie tot Onze Lieve Heer en Zijn Kerk in deze gebeden opgesloten.

Sommige mensen leggen het woord “*secretata*” op deze wijze uit: de priester was gewoon van het brood en de wijn, die het volk als giften hadden aangeboden, een bepaalde hoeveelheid uit te kiezen ter Consecratie. Het was niet nodig om alles te consacreran. Wat overbleef, werd gezegend en aan de armen gegeven. Vervolgens sprak hij een gebed uit, “*super secretata*” geheten, dit wil zeggen “*over de uitgekozen offergaven*”. Het woord “*secretata*” betekent “*iets uitgezochts*”. Anderen zeggen dat “*secretata*” hier “*stil*” betekent, omdat de priester deze gebeden zachtjes voor zichzelf

bad, terwijl het koor ondertussen de Offer-zang afzong.

De Secreta-gebeden beginnen onmiddellijk, nadat de misdienaar het *Orate*

fratres heeft beantwoord en eindigen, wanneer we de priester luidop horen zeggen “*Per omnia saecula saeculorum*”.

Wil, o Lieve Heer, dit Offer aanvaarden en, daar Gij zo goed zijt om naar onze gebeden te luisteren en te waken over ons, behoed ons altijd voor het kwade, opdat wij steeds groeien in liefde tot U en moedig zijn in het volbrengen van alles wat Gij van ons vraagt.

Secreta-gebed, H. Mis tot Dankzegging

Door uw sacramenten en uw lering maakt Gij ons meer aan U gelijk.
O, doe ons volmaakter Uw paden begaan.
En mogen wij door dit Offer die gave van liefde verkrijgen, waarom wij volgens Uw wens U vandaag heel bijzonder vragen.

Secreta-gebed voor Liefde

De Consecratie-handeling

Prefatie

Ongetwijfeld zullen we graag willen weten wat een “*Prefatie*” is. Het volgende kan het ons misschien duidelijk maken. Zoals we gezien hebben, bezit dit boekje een “*voorwoord*” (hier “*wegwijzer*” genoemd). Het vertelt wat de bedoeling is van dit boekje, wat erin te vinden is, en brengt ons – zoals men dit noemt – in de “*juiste sfeer*” om er zoveel mogelijk vrucht van te plukken. De PREFATIE tijdens de H. Mis doet hetzelfde. Dit gebed vertelt ons waarom de Consecratie-handeling, die nu begint, wordt gesteld.

De PREFATIE vangt aan met een kleine “*dialoog*”, een tweegesprek tussen

priester en misdienaar. Laten wij het een ogenblik bekijken.

Priester: *Per omnia saecula saeculorum*, door alle eeuwen der eeuwen.

Misdienaar: *Amen*.

Priester: *Dominus vobiscum*, de Heer zij met U.

Misdienaar: *Et cum spiritu tuo*, en met uw geest.

Priester: *Sursum corda*, omhoog de harten.

Misdienaar: *Habemus ad Dominum*, wij houden ze tot God verheven.

Priester: *Gratias agamus Domino Deo nostro*, laten wij God, onze Heer, dankzeggen.

Wij mogen de PREFATIE zien als de brug tussen de Offerande-handeling en de Consecratie-handeling. Het “*Per omnia saecula saeculorum*”, dat luidop wordt gezegd, vertelt ons dat de Offerande-handeling is geëindigd; we staan op het midden van de brug, wanneer de priester zegt “*Gratias agamus*”. Deze woorden betekenen: “*Laten wij dankzeggen*”, en omdat “*Eucharistie*”: “*Dankzegging*” beduidt, zegt de priester tenslotte in werkelijkheid niets anders dan: “*Laten wij overgaan tot de handeling van de Consecratie*”.

Er zijn vijftien verschillende Prefaties en door ieder van hen stroomt een gevoel van dankbaarheid jegens God. De gewoonte om dankbaar te zijn jegens God maakt ons gelukkig met onszelf en aangenaam voor anderen.

Misdienaar: *Dignum et justum est*, ja, dat is passend en rechtvaardig.

Het is passend en rechtvaardig, billijk en heilzaam,
dat wij altijd en overal U dankzeggen, door Christus, onze Heer:
door Wie de Engelen Uw Majesteit bezingen,
de Heerschappijen aanbidden en de Machten sidderen.

De Heerscharen van Hemel en Aarde en de Serafijnen verenigen zich allen in
een vreugdevol lied.

O, mogen ook wij, zo smeken wij U, met hen onze stemmen verenigen.

Gewone Prefatie

Jaarprogramma

2025

Wanneer?	Waar?	Wat?
van t/m		
17-12	Gerwen/Utrecht	Gulden Mis
28-12	30-12 Opoeteren (B)	E.K.-Kerstkamp

2026

01-02	02-02	Zaitzkofen	Lagere wijdingen
22-02		Gerw./Lei./Utr.	Vastenbezinning (+ Derde Orde + M.I.)
21-03	22-03	Amsterdam	Stille Omgang
11-04		Utrecht	Bijeenkomst Derde Orde FSSPX
14-05		Gerw./Lei./Utr.	Eerste H. Communie
23-05	25-05	Frankrijk	Bedevaart Chartres-Parijs
07-06		Gerwen	Sacramentsprocessie
20-06		Utrecht	Bijeenkomst Derde Orde FSSPX
27-06		Zaitzkofen	Priesterwijdingen
29-06		Ecône	Priesterwijdingen
26-07	06-08	Nader te bepalen	E.K.-Zomerkamp
17-08	22-08	Antwerpen	Mariale Retraite (gemengd)
29-08	30-08	Nederland	Bedevaart Gorcum-Brielle
20-09		Bonheiden (B)	Sportdag van de Traditie
14-11		Den Haag	Mars voor het Leven

Onze Overledenen

Hr. M.	Soputan	Tiel	02	12	2013
Mej. P.E.M.T. van Erp		Waalre	04	12	2021
Mevr. J.H.	Breebaart-Wagenaar	Krommenie	05	12	2009
Mevr. M.C.	Peijnenborg-Hamers	Tilburg	06	12	1987
Hr. P.A.	Galama	Hoorn	06	12	1997
Hr. J.	Hoogland	Rijswijk	07	12	1992
Mej. E.H.M.L. van Kessel		's Hertogenbosch	07	12	2021
Mevr. M.	Franssen-Saelmans	Steyl	08	12	2000
Mevr. M.W.G.	Bongers-Mul	Montzen (B)	09	12	1988
Mevr. P.M.	Bongers-Hüneker	Aarle-Rixtel	09	12	2001
Mevr. A.J.	Hoogland-Kok	Emmen	09	12	2010
Mevr. W.M.	Galama	Amersfoort	09	12	2011

Mej.	M.P.	van Kemenade	Geldrop	10	12	2000
Mevr.	N.W.T.T.	Kweldam-Senders	Schagen	10	12	2019
Hr.	J.J.	Joosen	Breda	12	12	2000
Hr.	W.J.R.	Koekkoek	Amsterdam	14	12	1995
Mevr.	S.J.W.	Smeets	Soesterberg	18	12	2004
Mevr.	J.S.	Besouw-de Bruin	Grubbenvorst	19	12	2002
Mevr.	M.N.	van Dijk- de Gouw	Tilburg	19	12	2004
Hr.	J.J.M.	Gadiot	Heerlen	28	12	2000
Hr.	N.J.R.	van Doeveren	Delft	29	12	1988
Hr.	J.H.	van Stijn	Sliedrecht	30	12	1990
Hr.	G.B.	Meulman	Nieuwe Pekela	30	12	2003
Hr.	B.J.	Frederiks	's Hertogenbosch	31	12	2010
Mevr.	G.H.	Haugk-Langerbeins	Utrecht	01	01	2006
Hr.	J.F.	Koks	Maastricht	02	01	2016
Mej.	A.M.	Simonis	Den Haag	03	01	2020
Hr.	R.W.L.M.	Duetz	Houten	03	01	2021
Mevr.	Th.M.	Schijffelen-Miedema	Voorburg	04	01	2021
Hr.	H.H.	Pelgrom	Ede	05	01	2000
Mevr.	H.	Vermeulen-Lurneij	Maastricht	08	01	1992
Hr.	W.A.P.	Bakermans	Wageningen	08	01	1994
Mevr.	A.	Suerink-Scholten	Arnhem	11	01	1996
Mevr.	A.M.	v. Avesaat-Burhenne	Tegelen	11	01	2002
Mevr.	A.F.M.	Messing-Bakker	Amersfoort	14	01	2009
Mej.	M.W.	Schretlen	As (B)	16	01	2002
Hr.	M.	Glavurtić	Utrecht	16	01	2023
Hr.	J.A.	Daniëls	Nootdorp	18	01	1987
Mevr.	M.G.H.	Huberts-Hendriks	Venlo	20	01	2019
Hr.	M.	van de Linden	Eindhoven	21	01	2006
Hr.	R.R.	Freeman	Valkenswaard	21	01	2007
Mej.	H.P.	van Vugt	Nuenen	21	01	2020
Hr.	A.M.	van Os	Groesbeek	24	01	2009
Mevr.	E.J.	van Diggele	Rotterdam	24	01	2011
Hr.	J.T.	Vloet	Boxmeer	25	01	1998
Hr.	P.L.	Tan	Amsterdam	25	01	2003
Mevr.	J.P.	Kühr-Langras	Leidschendam	30	01	2016
Hr.	J.W.	Jongorius	Utrecht	31	01	2021

Katholiek worden? Dat nooit!

... toch wel

Joan Lindhout (1985) was protestant, ambtsdrager in zijn hervormde gemeente en doordrenkt met calvinistische overtuigingen.

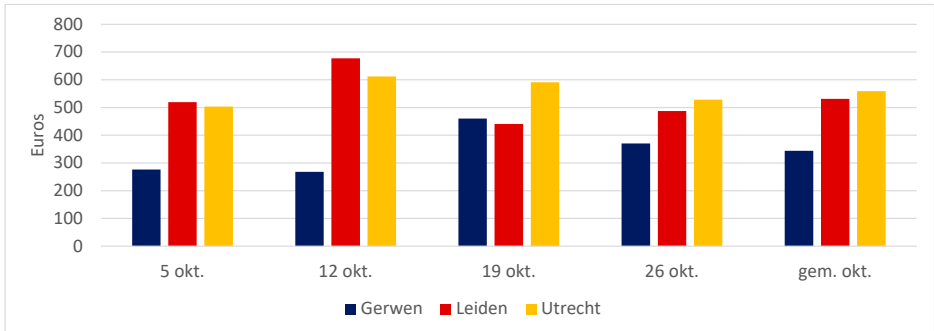
Katholieken? Afgoderij. De Mis? Vervloekt. Maar een onverwachte reeks gebeurtenissen zette zijn wereld op z'n kop. Een gesprek. Een lezing. De kerkvaders. De Eucharistie.

In dit meeslepende en diep persoonlijke verslag neemt Lindhout de lezer mee op zijn zoektocht naar waarheid. Wat begon als een poging om 'niet katholiek te worden', mondde uit in een onontkoombare toetreding tot de Kerk die hij jarenlang wantrouwde. Met heldere pen, eerlijke vragen en moedige conclusies schrijft hij over geloof, eenheid, het gezag van de Kerk én Schrift – en de hemel op aarde.

Presentatie zondag 4 januari na de H. Mis
FSSPX Leiden, Sumatrastaat 197

datnooit.nl

Collecten in de maand oktober 2025

De **missiecollecte** van Nederland op zondag 19 oktober jl. voor de bouw van een kerk in Estland heeft € 1.770,29 opgebracht. **Heel veel dank!**

Onderstaand gebed kunt u gebruiken voor de huiszegening met driekoningenwater en wierook!

Zegen, o Heer, almachtige God, dit huis, opdat daarin mogen wonen gezondheid, kuisheid, kloekmoedige deugd, ootmoed, goedheid, zachtmoedigheid, vervulling van de wet en dankbaarheid jegens God, de Vader en de Zoon en de heilige Geest; en deze zegen mag blijven over dit huis en al zijn bewoners.

Door Christus onze Heer. Amen.

Met gezegend krijt schrijft u volgende formule boven de voor- en achterdeur (of op de bovendorpel):

20 + C + M + B + 26

Betekenis van deze formule:

Christus mansionem benedicat! (Christus moge dit huis zegenen!)

Kalender Gerwen

December

ma.	1	-----	geen H. Mis	v.d. Advent (3 ^e kl.)
di.	2	18.30	H. Mis	H. Bibiana, maagd en mart. (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent
wo.	3	7.15	H. Mis	H. Franciscus-Xaverius, bel. (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent
do.	4	17.30	Lof	H. Petrus Chrysologus, biss. en kerkl. (3 ^e kl.);
		18.30	H. Mis	ged. v.d. Advent en H. Barbara, maagd en mart.
vr.	5	17.30	Lof	Eerste vrijdag v.d. maand, Votiefmis v.h. H. Hart
		18.30	H. Mis	v. Jezus (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent en H. Sabbas, abt
za.	6	9.00	H. Mis	Eerste zaterdag v.d. maand, Votiefmis v.h. On-
				bevlekt Hart v. Maria (22 aug.) (3 ^e kl.); ged. v.d.
				Advent en H. Nicolaas, biss. en bel.; daarna uit-
				stelling tot 12.30 uur
		10.30	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	7	10.30	Hoogmis	2^e zondag v.d. Advent (1^e kl.), kinderzegen
ma.	8	-----	geen H. Mis	Onbevleete Ontvangenis v.d. H. Maagd Maria
				(1^e kl.); ged. v.d. Advent
di.	9	18.30	H. Mis	v.d. Advent (3 ^e kl.)
wo.	10	7.15	H. Mis	v.d. Advent (3 ^e kl.); ged. H. Melchiades, paus en mart.
do.	11	17.30	Lof	H. Damasus I, paus en bel. (3 ^e kl.); ged. v.d.
		18.30	H. Mis	Advent
vr.	12	-----	geen H. Mis	v.d. Advent (3 ^e kl.)
za.	13	-----	geen H. Mis	H. Lucia, maagd en mart. (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent
zo.	14	10.30	Hoogmis	3^e zondag v.d. Advent (1^e kl.), Gaudete
ma.	15	18.30	H. Mis	v.d. Advent (3 ^e kl.)
di.	16	18.30	H. Mis	H. Eusebius, biss. en mart. (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent
wo.	17	6.30	gez. H. Mis	Gulden Mis ; ged. v.d. Quatertemperdag in de
				Advent; <i>vasten en onthouding aanbevolen</i>
do.	18	17.30	Lof	
		18.30	H. Mis	v.d. Advent (2 ^e kl.)
vr.	19	7.15	H. Mis	Quatertemperdag in de Advent (2 ^e kl.); <i>vasten</i>
				<i>en onthouding aanbevolen</i>
za.	20	9.00	H. Mis	Quatertemperdag in de Advent (2 ^e kl.); <i>vasten</i>
				<i>en onthouding aanbevolen</i>
zo.	21	10.30	Hoogmis	4^e zondag v.d. Advent (1^e kl.)
ma.	22	18.30	H. Mis	v.d. Advent (2 ^e kl.)
di.	23	18.30	H. Mis	v.d. Advent (2 ^e kl.)
wo.	24	9.00	H. Mis	Vigilie v. Kerstmis (1^e kl.)
		23.00	Kerstwake	
do.	25	0.00	Nachtmis	Hoogfeest v. Kerstmis (1^e kl.);
		9.45	Dageraadsmis	ged. H. Anastasia, mart. (<i>In deze Mis is geen</i>
				<i>preek en geen Communie-uitreiking.</i>)
		10.30	Dagmis	

vr.	26	10.30	Hoogmis	Tweede Kerstdag, H. Stefanus, eerste mart. (2 ^e kl.); ged. v.h. octaaf
za.	27	9.00	H. Mis	H. Johannes, apostel en evangelist (2 ^e kl.); ged. v.h. octaaf
zo.	28	10.30	Hoogmis	zondag onder het octaaf v. Kerstmis (2 ^e kl.); ged. HH. Onnozele Kinderen, mart.; <i>kinderzegen</i>
ma.	29	-----	geen H. Mis	v.h. octaaf v. Kerstmis (2 ^e kl.); ged. H. Thomas van Canterbury, biss. en mart.
di.	30	-----	geen H. Mis	v.h. octaaf v. Kerstmis (2 ^e kl.)
wo.	31	9.00	H. Mis	v.h. octaaf v. Kerstmis (2 ^e kl.); ged. H. Sylvester, paus en bel.; daarna kort Lof met Te Deum (<i>volle afluat</i>)

Januari

do.	1	10.30	Hoogmis	Octaafdag v. Kerstmis, Besnijdenis v.d. Heer (1 ^e kl.); <i>voor de Mis Veni Creator (volle afluat); verplichte feestdag</i>
vr.	2	17.30	Lof	Eerste vrijdag v.d. maand, Votiefmis v.h. H. Hart
		18.30	H. Mis	v. Jezus (3 ^e kl.),
za.	3	9.00	H. Mis	Eerste zaterdag v.d. maand, Votiefmis v.h. Onbevlekt Hart v. Maria (22 aug.) (3 ^e kl.); daarna Lof met Rozenhoedje
zo.	4	10.30	Hoogmis	Feest v.d. H. Naam Jezus (2 ^e kl.); <i>kinderzegen</i> ;
ma.	5	18.30	H. Mis	door de week (4 ^e kl.); ged. H. Telesphorus, paus en mart.; <i>daarna wijding Driekoningenwater</i>
di.	6	19.00	gez. H. Mis	Verschijsing v. Onze Heer, Driekoningen (1 ^e kl.); <i>na de Mis zegening v. wierook en krijt</i>
wo.	7	7.15	H. Mis	door de week (4 ^e kl.)
do.	8	17.30	Lof	door de week (4 ^e kl.)
		18.30	H. Mis	door de week (4 ^e kl.)
vr.	9	7.15	H. Mis	door de week (4 ^e kl.)
za.	10	9.00	H. Mis	O.L. Vrouw op zaterdag (4 ^e kl.)
		10.30	Onderricht	<i>Godsdienstlessen</i>
zo.	11	10.30	Hoogmis	1^e zondag na Driekoningen, Feest v.d. H. Familie (2 ^e kl.); <i>na de Mis toewijding v.d. gezinnen aan de H. Familie</i>
ma.	12	-----	geen H. Mis	door de week (4 ^e kl.)
di.	13	18.30	H. Mis	Gedachtenis v.h. Doopsel v. Onze Heer (2 ^e kl.)
wo.	14	7.15	H. Mis	H. Hilarius, biss. en kerkl. (3 ^e kl.); ged. H. Felix, mart.
do.	15	17.30	Lof	H. Paulus, eerste kluizenaar, bel. (3 ^e kl.); ged.
		18.30	H. Mis	H. Maurus, abt
vr.	16	7.15	H. Mis	H. Marcellus I, paus en mart. (3 ^e kl.)
za.	17	9.00	H. Mis	H. Antonius, abt (3 ^e kl.)
		10.30	Onderricht	<i>Godsdienstlessen</i>
zo.	18	10.30	Hoogmis	2^e zondag na Driekoningen (2 ^e kl.); <i>begin v.d. Internationale Bidweek voor de Eenheid v.d. Christenen</i>

ma.	19	18.30	H. Mis	door de week (4 ^e kl.); ged. HH. Marius en gez., mart. en H. Kanut, koning van Denemarken, mart.
di.	20	18.30	H. Mis	H. Fabianus, paus en H. Sebastianus, mart. (3 ^e kl.)
wo.	21	7.15	H. Mis	H. Agnes, maagd en mart. (3 ^e kl.)
do.	22	17.30	Lof	
		18.30	H. Mis	HH. Vincentius en Anastasius, mart. (3 ^e kl.)
vr.	23	7.15	H. Mis	H. Raymundus v. Pennafort, bel. (3 ^e kl.); ged. H. Emerentiana, maagd en mart.
za.	24	9.00	H. Mis	H. Timotheus, biss. en mart. (3 ^e kl.)
		10.30	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	25	10.30	Hoogmis	3^e zondag na Driekoningen (2^e kl.)
ma.	26	18.30	H. Mis	H. Polycarpus, biss. en mart. (3 ^e kl.)
di.	27	18.30	H. Mis	H. Johannes Chrysostomus, biss. en kerkl. (3 ^e kl.)
wo.	28	7.15	H. Mis	H. Petrus Nolascus, bel. (3 ^e kl.); ged. H. Agnes, maagd en mart.
do.	29	17.30	Lof	
		18.30	H. Mis	H. Franciscus v. Sales, biss. en kerkl. (3 ^e kl.)
vr.	30	7.15	H. Mis	H. Martina, maagd en mart. (3 ^e kl.)
za.	31	9.00	H. Mis	H. Johannes Bosco, bel. (3 ^e kl.)
		10.30	Onderricht	Godsdienstlessen

Februari

zo.	1	10.30	Hoogmis	Zondag Septuagesima (2^e kl.); kinderzegen
ma.	2	<u>19.00</u>	Kaarswijding, Processie, Hoogmis	Opdracht v. Jezus in de Tempel, Maria Lichtmis (2 ^e kl.)

Activiteiten in Gerwen

Catechismusonderricht kinderen:

Zaterdagen 6 dec., 10, 17, 24 en 31 jan. (van 10.30-12.00 uur)

J.K.I.-bijeenkomsten: 14 dec. en 11 jan.

E.K.-bijeenkomsten: 21 dec., 28-30 dec. Kerstkamp en 18 jan.

Geloofsverdieping volwassenen: 15 dec.

Gebedsinitiatief:

na de Hoogmis op de **1^e zondag** van de maand

- **Dames:** roepingen

na de Hoogmis op de **2^e zondag** van de maand

- **Dames en Heren:** bekeringen en heiliging van het familieleven

Kalender Leiden

December

vr.	5	17.30	Lof	Eerste vrijdag v.d. maand, Votiefmis v.h. H. Hart
		18.30	H. Mis	v. Jezus (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent en H. Sabbas, abt
za.	6	9.00	H. Mis	Eerste zaterdag v.d. maand, Votiefmis v.h. Onbevlekt
				Hart v. Maria (22 aug.) (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent en H.
				Nicolaas, biss. en bel.; daarna uitstelling tot 13.00 uur
		10.20	Onderricht	<i>Godsdienstlessen</i>
zo.	7	10.30	Hoogmis	2^e zondag v.d. Advent (1^e kl.), kinderzegen
ma.	8	19.00	gez. H. Mis	Onbevlekte Ontvangenis v.d. H. Maagd Maria
				(1 ^e kl.); ged. v.d. Advent
vr.	12	18.30	H. Mis	v.d. Advent (3 ^e kl.)
za.	13	9.00	H. Mis	H. Lucia, maagd en mart. (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent
		10.20	Onderricht	<i>Godsdienstlessen</i>
zo.	14	10.30	Hoogmis	3^e zondag v.d. Advent (1^e kl.), Gaudete
vr.	19	18.30	H. Mis	Quatertemperdag in de Advent (2 ^e kl.); <i>vasten en</i>
				<i>onthouding aanbevolen</i>
za.	20	9.00	H. Mis	Quatertemperdag in de Advent (2 ^e kl.); <i>vasten en</i>
				<i>onthouding aanbevolen</i>
zo.	21	10.30	Hoogmis	4^e zondag v.d. Advent (1^e kl.)
wo.	24	9.00	H. Mis	Vigilie v. Kerstmis (1^e kl.)
		23.00	Kerstwake	
do.	25	0.00	Nachtmis	Hoogfeest v. Kerstmis (1^e kl.);
		9.45	Dageraadsmis	ged. H. Anastasia, mart. (<i>In deze Mis is geen preek</i>
				<i>en geen Communie-uitreiking.</i>)
		10.30	Dagmis	
vr.	26	10.30	Hoogmis	Tweede Kerstdag, H. Stefanus, eerste mart. (2^e
				kl.); ged. v.h. octaaf
za.	27	9.00	H. Mis	H. Johannes, apostel en evangelist (2 ^e kl.); ged.
				v.h. octaaf
zo.	28	10.30	Hoogmis	zondag onder het octaaf v. Kerstmis (2^e kl.); ged.
				HH. Onnozele Kinderen, mart.; kinderzegen
wo.	31	9.00	H. Mis	v.h. octaaf v. Kerstmis (2 ^e kl.); ged. H. Sylvester, paus
				en bel.; daarna kort Lof met Te Deum (<i>volle aftaat</i>)

Januari

do.	1	10.30	Hoogmis	Octaafdag v. Kerstmis, Besnijdenis v.d. Heer
				(1 ^e kl.); <i>voor de Mis Veni Creator (volle aftaat);</i>
				<i>verplichte feestdag</i>
vr.	2	17.30	Lof	Eerste vrijdag v.d. maand, Votiefmis v.h. H. Hart
		18.30	H. Mis	v. Jezus (3 ^e kl.),

za.	3	9.00	H. Mis	Eerste zaterdag v.d. maand, Votiefmis v.h. Onbevlekt Hart v. Maria (22 aug.) (3 ^e kl.); daarna uitstelling tot 13.00 uur
zo.	4	10.30	Hoogmis	Feest v.d. H. Naam Jezus (2^e kl.); kinderzegen;
ma.	5	18.30	H. Mis	door de week (4 ^e kl.); ged. H. Telesphorus, paus en mart.; <i>daarna wijding Driekoningenwater</i>
di.	6	19.00	gez. H. Mis	Verschijsing v. Onze Heer, Driekoningen (1^e kl.); nadien zegening v. wierook en krijt
vr.	9	18.30	H. Mis	door de week (4 ^e kl.)
za.	10	9.00	H. Mis	O.L. Vrouw op zaterdag (4 ^e kl.)
		10.20	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	11	10.30	Hoogmis	1^e zondag na Driekoningen, Feest v.d. H. Familie (2^e kl.); na de Mis toewijding v.d. gezinnen aan de H. Familie
vr.	16	18.30	H. Mis	H. Marcellus I, paus en mart. (3 ^e kl.)
za.	17	9.00	H. Mis	H. Antonius, abt (3 ^e kl.)
		10.20	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	18	10.30	Hoogmis	2^e zondag na Driekoningen (2^e kl.); begin v.d. Internationale Bidweek voor de Eenheid v.d. Christenen
vr.	23	18.30	H. Mis	H. Raymundus v. Pennafort, bel. (3 ^e kl.); ged. H. Emerentiana, maagd en mart.
za.	24	9.00	H. Mis	H. Timotheus, biss. en mart. (3 ^e kl.)
		10.20	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	25	10.30	Hoogmis	3^e zondag na Driekoningen (2^e kl.)
vr.	30	18.30	H. Mis	H. Martina, maagd en mart. (3 ^e kl.)
za.	31	9.00	H. Mis	H. Johannes Bosco, bel. (3 ^e kl.)
		10.20	Onderricht	Godsdienstlessen

Februari

zo.	1	10.30	Hoogmis	Zondag Septuagesima (2^e kl.); kinderzegen
ma.	2	19.00	Kaarswijding, Processie, Hoogmis	Opdracht v. Jezus in de Tempel, Maria Lichtmis (2 ^e kl.)

Activiteiten in Leiden

Catechismuonderricht kinderen:

Zaterdag 6 en 13 dec., 10, 17, 24 en 31 jan. (van 10.20-12.00 uur)

E.K.-bijeekomsten: 7 dec., 28-30 dec. Kerstkamp, 11 jan. en 1 febr.

J.K.I.-bijeekomsten: 21 dec. en 18 jan.

Geloofsverdieping volwassenen en M.I.: 22 dec. en 19 jan.

Gebedsinitiatief: voor roepingen: na de Hoogmis op de 3^e zondag van de maand

Kalender Utrecht

December

vr.	5	17.30	Lof	Eerste vrijdag v.d. maand, Votiefmis v.h. H. Hart
		18.30	H. Mis	v. Jezus (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent en H. Sabbas, abt
za.	6	9.00	H. Mis	Eerste zaterdag v.d. maand, Votiefmis v.h. Onbevlekt
				Hart v. Maria (22 aug.) (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent en H.
				Nicolaas, biss. en bel.; daarna Lof met Rozenhoedje
		11.30	Onderricht	<i>Godsdienstlessen</i>
zo.	7	10.30	Hoogmis	2^e zondag v.d. Advent (1^e kl.), kinderzegen
ma.	8	-----	geen H. Mis	Onbevleete Ontvangenis v.d. H. Maagd Maria
				(1 ^e kl.); ged. v.d. Advent
vr.	12	-----	geen H. Mis	v.d. Advent (3 ^e kl.)
za.	13	-----	geen H. Mis	H. Lucia, maagd en mart. (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent
zo.	14	10.30	Hoogmis	3^e zondag v.d. Advent (1^e kl.), <i>Gaudete</i>
wo.	17	<u>6.30</u>	gez. H. Mis	Gulden Mis ; ged. v.d. Quatertemperdag in de Ad-
				vent; <i>vasten en onthouding aanbevolen</i>
vr.	19	18.30	H. Mis	Quatertemperdag in de Advent (2 ^e kl.); <i>vasten en</i>
				<i>onthouding aanbevolen</i>
za.	20	9.00	H. Mis	Quatertemperdag in de Advent (2 ^e kl.); <i>vasten en</i>
				<i>onthouding aanbevolen</i>
zo.	21	10.30	Hoogmis	4^e zondag v.d. Advent (1^e kl.)
wo.	24	<u>9.00</u>	H. Mis	Vigilie v. Kerstmis (1^e kl.)
		23.00	Kerstwake	
do.	25	0.00	Nachtmis	Hoogfeest v. Kerstmis (1^e kl.);
		9.45	Dageraadsmis	ged. H. Anastasia, mart. (<i>In deze Mis is geen preek</i>
				<i>en geen Communie-uitreiking.</i>)
		10.30	Dagmis	
vr.	26	10.30	Hoogmis	Tweede Kerstdag, H. Stefanus, eerste mart. (2
				° kl.); ged. v.h. octaaf
za.	27	-----	geen H. Mis	H. Johannes, apostel en evangelist (2 ^e kl.); ged.
				v.h. octaaf
zo.	28	10.30	Hoogmis	zondag onder het octaaf v. Kerstmis (2^e kl.); ged.
				HH. Onnozele Kinderen, mart.; kinderzegen
wo.	31	<u>9.00</u>	H. Mis	v.h. octaaf v. Kerstmis (2 ^e kl.); ged. H. Sylvester, paus
				en bel.; daarna kort Lof met Te Deum (<i>volle aflat</i>)

Januari

do.	1	10.30	Hoogmis	Octaafdag v. Kerstmis, Besnijdenis v.d. Heer
				(1 ^e kl.); <i>voor de Mis Veni Creator (volle aflat);</i>
				<i>verplichte feestdag</i>
vr.	2	17.30	Lof	Eerste vrijdag v.d. maand, Votiefmis v.h. H. Hart

za.	3	18.30	H. Mis	v. Jezus (3 ^e kl.),
		9.00	H. Mis	Eerste zaterdag v.d. maand, Votiefmis v.h. Onbevlekt Hart v. Maria (22 aug.) (3 ^e kl.); daarna Lof met Rozenhoedje
zo.	4	10.30	Hoogmis	Feest v.d. H. Naam Jezus (2^e kl.); kinderzegen;
ma.	5	18.30	H. Mis	door de week (4 ^e kl.); ged. H. Telesphorus, paus en mart.; <i>daarna wijding Driekoningenwater</i>
di.	6	19.00	gez. H. Mis	Verschijsing v. Onze Heer, Driekoningen (1^e kl.); nadien zegening v. wierook en krijt
vr.	9	18.30	H. Mis	door de week (4 ^e kl.)
za.	10	9.00	H. Mis	O.L. Vrouw op zaterdag (4 ^e kl.)
		10.30	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	11	10.30	Hoogmis	1^e zondag na Driekoningen, Feest v.d. H. Familie (2^e kl.); na de Mis toewijding v.d. gezinnen aan de H. Familie
vr.	16	18.30	H. Mis	H. Marcellus I, paus en mart. (3 ^e kl.)
za.	17	9.00	H. Mis	H. Antonius, abt (3 ^e kl.)
		10.30	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	18	10.30	Hoogmis	2^e zondag na Driekoningen (2^e kl.); begin v.d. Internationale Bidweek voor de Eenheid v.d. Christenen
vr.	23	18.30	H. Mis	H. Raymundus v. Pennafort, bel. (3 ^e kl.); ged. H. Emerentiana, maagd en mart.
za.	24	9.00	H. Mis	H. Timotheus, biss. en mart. (3 ^e kl.)
		10.30	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	25	10.30	Hoogmis	3^e zondag na Driekoningen (2^e kl.)
vr.	30	18.30	H. Mis	H. Martina, maagd en mart. (3 ^e kl.)
za.	31	9.00	H. Mis	H. Johannes Bosco, bel. (3 ^e kl.)
		10.30	Onderricht	Godsdienstlessen

Februari

zo.	1	10.30	Hoogmis	Zondag Septuagesima (2^e kl.); kinderzegen
ma.	2	19.00	Kaarswijding, Processie, Hoogmis	Opdracht v. Jezus in de Tempel, Maria Lichtmis (2 ^e kl.)

Activiteiten in Utrecht

Catechismusederricht kinderen:

Zaterdag 6 dec., 10, 17, 24 en 31 jan.

(van 10.30-12.00 uur; eerste zaterdag een uur later)

J.K.I.-bijeekomsten: 7 dec., 4 jan. en 1 febr.

E.K.-bijeekomsten: 14 dec., 28-30 dec. Kerstkamp en 11 jan.

Geloofsverdieping jeugd: 21 dec. en 25 jan.

Onze adressen in Nederland

Gerwen

Leiden

Utrecht

Oude St. Clemenskerk

Heuvel 21
5674 RR Nuenen

Telefoon
+31 (0)40 283 45 05

H. Mis zie pagina 47

Kapel O.L.V. van de
Rozenkrans

Sumatrastraat 197
2315 BD Leiden

Telefoon
+31(0)71 782 05 05 of
+31 (0)40 283 45 05

H. Mis zie pagina 50

St. Willibrordkerk

Minrebroederstraat 21
3512 GS Utrecht

Telefoon
+31 (0)40 283 45 05

H. Mis zie pagina 52

Telefoontijden: maandag t/m zaterdag 09.30-12.00 en 14.00-17.30 uur.
In noodgevallen staan wij u vanzelfsprekend ook buiten deze tijden ter beschikking. Bovendien kunt u altijd een bericht op ons antwoordapparaat achterlaten of per e-mail met ons in contact treden.

E-mail adressen van de priesters

Pater C. de Beer: c.debeer@fsspx.email

Pater K. Huysegems: k.huysegems@fsspx.email

Pater M. De Clercq: m.declercq@fsspx.email

**Steun het
Informatie-
blad!**

Bankrekening

Stichting St. Jozef Nuenen
Heuvel 23

5674 RR Nuenen

IBAN: NL11 INGB 0003 9907 90

BIC: INGBNL2A

Kerkrade

(Duitstalig)

Kerk St. Maria ter Engelen
Pannesheiderstraat 71
6462 EB Bleijerheide/Kerkrade
Telefoon +31 (0)45 567 13 97

Op zon- en feestdagen
gelezen H. Mis 8.30 uur en
Hoogmis 10.00 uur

De erediensten worden verzorgd
door de priesters van de
Priorij St. Bonifatius
Bottroper Strasse 295
D-45356 Essen
Telefoon +49 (0) 20 166 49 22

District Benelux

*Brussel (Namen, Quiévrain en
Luxemburg)*

Christus Koning Priorij
Eendrachtstraat 37
1050 Brussel
Telefoon +32 (0)2 550 00 20

St. Jozefkerk
Frère - Orban Square
1040 Brussel
Telefoon +32 (0)474 860 755
H. Mis

- zon- en feestdagen 8.00 uur
10.00 uur
- ma. t/m za. 18.00 uur

Antwerpen

Priorij van het Allerheiligste Sacrament
Hemelstraat 21-23
2018 Antwerpen
Telefoon +32 (0)3 229 01 80
H. Mis

- zon- en feestdagen 7.30 uur
10.00 uur
- ma., di. 7.00 uur
- wo, za. 7.30 uur
- do., vr. 18.30 uur

Gent

Sint-Amanduskapel
Kortrijksesteenweg 139
9000 Gent
Telefoon +32 (0)3 229 01 80
H. Mis

- zon- en feestdagen 10.00 uur

Colofon

Uitgever

Priesterbroederschap St. Pius X

Redactie

Pater C. de Beer
Priorij St. Clemens
Heuvel 23
5674 RR Nuenen
Telefoon +31 (0)40 283 45 05

Kopijsluiting IB 355

Vrijdag 16 januari 2026

Giften ter ondersteuning

Uw giften ter ondersteuning van ons werk zijn zeer welkom: ze vormen de enige financiële steun voor het apostolaat van de Priesterbroederschap St. Pius X in Nederland. Voor uw overschrijving kunt u gebruik maken van

- internetbankieren,
- een automatische machtiging, of
- een eenmalige overschrijving.

U vindt ons ook op internet

- www.fsspx.be/nl

Biechtgelegenheid

Op zon- en verplichte feestdagen: een uur vóór de H. Mis, tot ten laatste 10 minuten vóór de Mis, eventueel ook na de Mis.

Stipendium voor de H. Mis

Het stipendium voor een H. Mis bedraagt: € 18,00.

2 Voorwoord

VAN DE PRIESTERBROEDERSCHAP

3 Vraaggesprek met de Algemeen-Overste van de Priesterbroederschap St. Pius X

13 Beknopte Summaleer van de H. Thomas

16 Eerste tijdelijke geloften Zuster Maria Fides

EUCCHARISTISCHE KRUISTOCHT

19 Pater Damiaan - Goede Herder van de Bannelingen

36 Puntje

39 Schatkisten

40 De Heilige Handelingen - Mijn taak: De offerande-handeling

VAN DE PRIORIJ

43 Jaarprogramma

43 Onze Overledenen

46 Collecten in de maand oktober 2025

47 Kalender Gerwen

50 Kalender Leiden

52 Kalender Utrecht

54 Onze adressen in Nederland

55 District Benelux

55 Colofon

